

Zliya tsasliti tsahwəti ndə kaa ka

Ebərə

Kwəma dza ghwəmməə gha sənataa dzəkən zliya na

Ma ntsaa tsasli zliya nay, ndə mbə hwəlfə ka Zhəwifə na, zhini ntsaa nəw Yesəw Kəristəw ghəci difa. Ma ta slən tsa ciy, ndə tifa sənayəw. Ma kə nihwəti mbəzliy niy, Pəl na, kala tsəgha na Shilasə, kə ghəshi. Zliya nay, kaa ka Ebərə tsaslanaghə məndi. Di naa gəzəy, kaa ka Zhəwifə tsaslitim. Mbəzli vay, a ghəshi niy zhəghəti nefer shi ta nəw Yesəw Kəristəw, mba'a ghəshi zləbavə Yesəw ka ntsaa mbəlantishi.

Ma sa ghati nihwəti mbəzli mananshi ndərəm sa zləbavə ghəshi nəw Yesəw ki na, ka di ghəshiy zhəghətəvashi zhəkəy ləy hwəm ta nəw kwəmaa niy pəhanavə Hyala kaa Məyizə ta bə kaa ka Zhəwifə kwatəŋa. Dzəkən sava tsaslanaghəshi ntsa zliya na, ta gəzanshi a ghəshi garəshi jarjar kwa kwal tsa Yesəw Kəristəw lə nəfə kwətiŋ. Ka gəzanshi njasa nza Yesəw dikəba ghəci kən kwəma pəhəpəhə na. Yesəw tsa vay, ghəci mbəliti na mbəzli lə katarŋ.

Avanay njasa nəwva kwəma mbə zliya na:

Vəh 1 mba'a vəh 2 Gəzə kwəmaa dzəkən tarŋə tsa tarŋəti Yesəw ka kwal Hyala tə dikə.

Vəh 3 pa' tə vəh 4:1-13 Gəzə kwəmaa dzəkən kar Yesəw ghəshi lə Məyizə. Dikəba Yesəw na kaa Məyizə. Mbəzliy niy pəməkəvəri Məyizə va mbə hidfi Ezhipətəy, kwəmavə dəkəva tsa katarŋ tsa ghəshi va Hyalaw. Ma mbəzliy zləbavə nəw Yesəwəy, ta kwəmavə dəkəva tsa katarŋ tsa dza ghəshi va Hyala na nashi ki.

Vøh 4:14 pa' tø vøh 7 Gøzø kwømaa dzøkøn kar dikø tsa ka ta Hyala mbø *ciki Hyala ghøshi lø Yesøw. Ma na ka Zhøwiføy, mba'a kø ndøø ði jakøva lø Hyalay, ø ka ndø ta Hyalaa hønøy døbøkø kaa Hyala di. Ma nana kiy, tsøgha na ghwølaw. Yesøw dø'wø ghøn tsa ci na ndø ta Hyala tsa ghwømmø dikø tsa. Ghøci jakømmø na lø Hyala. Dikøða ghøci na kaa ka ta Hyalaa ghøra sløni mbø ciki Hyala. Sa nzana na nacy, ka møti naw, war ghøci na ndø ta Hyala tsa kwa kwøma Hyala ya hwømba nzø.

Vøh 8 pa' tø vøh 9:1-22 Jakø tsa ka Yesøw vaa jakøtømmø lø Hyalay, jakøva tsa katarj tsa na, tarj tsa kwa tarja va. Sa nza jakøva tsa vay, Yesøw shøkamti na miymiy ci, nza møndi mbøø jakøshi lø Hyala.

Vøh 9:23 pa' tø vøh 10:1-39 Ma na miymiy Yesøw nashiy, a ghøshi tarjøti miymiy døbøkø. Ka ta Hyalay, piya va piya va ka ghøshiy slasla døbeker kaa Hyala ta pøli kwøma mbøzli jikir na. Ma na Yesøw naci kiy, kwøtiñ søða ðanaghø na ghøn tsa ci kaa møti møk tsøgha. Miymiy ci va yabanti na kwøma ghwømmø jikir na, ta pa' kwa ndimndim kwa kwøma Hyala.

Vøh 11 Gøzø kwømaa dzøkøn njasaa niy ðanavø mbøzli kwatarja nefer shi kaa Hyala wøzø wøzø.

Vøh 12 mba'a vøh 13 Gøzø kwøma kaa mbøzli nza ghøshi ðø nefer shi kaa Hyala. Aa gøzanshi na nza ghøshi mbøø sø'wa kwøma kwa kwal Køristøw, ma nza ghøshi nzøy nzøy tsa wøzø tsa kwa kwøma Hyala.

Mba'a pø ghwøy ði favø zliya ka Ebørø na wøzøy, nza ghwøy jangø nøwør tsaa dzøkøn Møyizø, ndø ta Hyala tsa mbø ka Izørayel, mba'a dzøkøn sla kiri lø dzøkøn

Gaska fal məndi Hyala mbə. Mbə zliya pərasli kwəmaa dzəkən slən tsa shiy na shi va gwanashi.

Lə miy tsa Zəghwə nzə də'wə ghən tsa ci gəzəmmə Hyala kwəma nana

¹ Ma niy nza mbəradzəy, a Hyala niy gəzanshi kwəma kaa jijihimmə, lə miy tsa ka gəzə kwəma nzə. Dəj səda niy gəzanshi na, lə kwal ghəngəhən ghəngəhən. ² Ma ge'li lə kwa kərnı vəghwə tsa kiy, lə miy tsa Zəghwə nzə də'wə ghən tsa ci gəzəmmə Hyala kwəma nzə. Lə Zəghwə nzə va ngati na shi tə hidfi lə ni mə ghwəmə gwanashi. Dza na mba'a bənavə shi va gwanashi ngəci mbə dəvə ci, a ghəci sləkəshi, ya pa' hwəmba. ³ Tə Zəghwə nzə va sənay məndi njasa nza shəndəkə tsa Hyala. Ghəciy, pa Hyala na we' we'. Lə bərzi mbə kwəma gəzə na səkwa mbə miy tsa ci jihəti na shi tə hidfi gwanashi. Dzəghwa na mba'a bənti kwəma shi jikir na kən ke ngəri, ta mbə ghəshiy nza ka mbəzli dəwdew ni va Hyala. Ma ləy hwəm sa bənti na jikir tsa shi na, dza na mba'a dzəməy mə ghwəməə nzəyəy tə dəvə kwa bəzəmə Hyala nza bərzi vəə dzəkən shiy gwa'a gwa'a.

Dikəba Zəghwə Hyala na kaa ka kwal nzə

⁴ Ma Zəghwə Hyala vay, a Hyala bənavə shəndəkə dikəba və kaa ka kwal nzə, aa fanati slən kaa Zəghwə nzə va, slən tsa fanati na vay, dikəba ghəci na kən tsa shi. ⁵ Ta na navay səəkə Hyalaa gəzəkə kaa ndə kwal tsa nzə:

«Gha na Zəghwee,

1:2 1:2 Zəghwə: 5:8; lə zəghwə nzə ngati Hyala shiy gwanashi: Zhrj 1:2; Kwəl 1:16; Ebr 11:3 1:3 1:32 Kwər 4:4; Kwəl 1:15; dəvə kwa bəzəmə: 8:1 1:4 1:4 Ef 1:21; Flp 2:9 1:5 1:5 Cem 2:7; 2Sam 7:14; Mt 3:17; SləniKY 13:33; Ebr 5:5

'wava na tə ndatsəy, Dəŋa nzee» kəw.
 Səəkə naa gəzəkə difa kaa *ndə kwal tsa Hyala:
 «Yənəy, dəy dzee nza,
 ghəci na zəghwee ghəci kwərakwə» kəw.
 War kaa Yesəw niy gəzəkə Hyala tsəgha. ⁶ Avanta
 nahwəti kwəma gəzəkə Hyala ghənzəə mađi ta ghwəni
 Məkaji Zəghwə nzəə səəkəə dzəti hidfi:
 «Ə kə ka kwalee səəkə gwanashi,
 a ghəshi tsəfəkwə kwa səđa ci» kə.
⁷ Ma kə Hyala kaa na gəzəkə naa dzəkən ka kwal nzəy:
 «Mbəzli vay, mbəzliy ghərađa sləni na ghəshi.
 Ghəshiy, nja safə tsa viy na ghəshi,
 zhini nja ghani ghwəə tsə va ghəshi difa» kə.
⁸ Ma ta na Zəghwə nzə kwəma naci kiy, a Hyala gəzəkə
 nava bazhə bazhə:
 «Gha na Hyala,
 ta sləkə mbəzli dza gha ya pa' hwəmba.
 Ka məni mazə dzəkən mbəzli sləkə gha va
 lə kwal tsa tidid' tsa.
⁹ Shiy lə kwal tsa shi na shi đi gha,
 ka đi *kwəma jikir na ghaw.
 Dzəghwa Hyala, Dəŋa Hyala kiy, mba'a təravəŋa,
 mbərəkəshi nihwəti mbəzli nza ghwəy li shi,
 mba'a pəərətəŋa ka mazə,
 mba'a vəshitəŋa nəfə tsa gha tərəŋw» kə.
¹⁰ Zhini ma kəə zhəkən Zəghwə nzə difa na:
 «A Ntsaa sləkəpə, ghala kwatarjata
 hidfiy ghavay, gha ngatishi na.
 Gha də'wə ghən tsa gha ngati na ghwəmə ba.
¹¹ Shi ngati gha va gwanashi kiy,
 ta kərəshi dza ghəshiy dza,

1:6 1:6 Cem 89:28; 97:7

1:7 1:7 Cem 104:4

1:8 1:8-9 Cem 45:7-8

1:10 1:10-12 Cem 102:26-28

war gha tifaŋa tə ghwəmə na na gha,
ta halishi dza ghəshi njasa ka ləkwəsahi vaa halishi.

¹² Ta takwəlamtishi dza gha,

ka ghəshi dzay, mba'a ghəshi mbəərəkə nahwəti pa.

Gha na na gha kiy, war tsəgha dza ghaa nza,

kala mbəərəva pa gha, ya pa' hwəmba,

pa' kwa ndimndim dza ghaa nza» kə.

¹³ Diŋay, səəkə Hyalaa gəzəhwə ya kaa tsamaŋa ndə
kwal tsa nzə na:

«Ndi nzəyŋa tikə vəghee tə dəvə kwa bəzəmee,

pa' sa kee mənti ka jaka gha

ka shi kədi gha səda gha ti shi» kə,

njasa gəzə na va kaa Zəghwə nzəw. ¹⁴ A mbəzli na ka

kwal Hyalaa? Mbəzli mbay ma ndəə nashi na ghəshi,

mbəzliy ghərantə sləni kaa Hyala. Ghəshi ka Hyalaa

ghwəni ta dza ghəshiy kəti mbəzli dza Hyalaa mbəli.

2

Ka bəti kwəma gəzə Hyala ghwəmmə nja kwəma
gəmta na ma

¹ Ndata tsəgha na kiy ngwarməhiray, ə pə

ghwəmmə mətsəhə məni məhərli tərəŋw, ta nəw

kwəma bənavəmmə məndi va, vantaa ghwəmmə zanti

kwal tsa wəzə tsa va. ² Ma kwəmaa niy gəzəkəvata

vay, ka kwal Hyala mbəradzə niy gəzə na, mba'a dimə

niy dzətita ti tərəŋw. Ya wa ndə na saa niy di ma

fəti ta məni kwəma gəzəkə ghəshiy, a məndi niy

slanakən ngwəvə ge'i ge'i lə di ma fəti ci va. ³ Nana

kiy, a ghwəmmə favə njasa mbəli Hyala mbəzli, ma

kwəma vay, aa taŋəti kwəma ka kwal Hyala. Mba'a pə

1:13 1:13 8:1; Cem 110:1 1:14 1:14 Cem 34:8; 91:11 2:1 2:1-3 6:4-6

2:2 2:2 sləniKY 7:38, 53; Gal 3:19 2:3 2:3 10:29; 12:25

ghwəmmə bəti kwəma mbəlipə tsa va nja kwəma gəmta na kiy, njaa dza ghwəmməə mbay mbəlimmə kia? Ta basəmmə ngwəvə dza Hyalaa dza. Ndə sləkəpə də'wə ghən tsa ci gəzəmmə na njasa mbəlimmə Hyala. Dza niy favə kwəma va va mbəzli və, mba'a ghəshi kəslatəmmə slən ti. ⁴ Ma ghalaba kiy, mba'a Hyala mənti kwəma maɗaɗa maɗaɗa na tərəɗw ghəngħən ghəngħən, ta mbə mbəzliy sənata, kwəma kataɗ na sava, kə ghəshi. Mba'a Hyala va tahanavəshi bərɔi Safə tsa nzə ɗewɗew tsa, njasa ɗi na kaa mbəzli nzə.

Yesəw na ntsaa mbəli mbəzli

⁵ Ma ni 'war'war ni va hiɗi gəzə ghwəmməy, banavəshi Hyala kaa ka kwal nzə ta mənɔi mazə ghəshiy dzəkən shiw. Kaa ke ngəri banavəshi na. ⁶ Avanta kwəmaa gəzəta dzəghwa tə tsahwəti pi mbə zliya, a kəy:

«A Hyala, a shiy na ndə ngəri zəzə għaa dzəkən kia?

Wa na ndə ngəri kəəti għaa?

⁷ Dzəghwa ghay, mba'a għa mənɔi jəwɓa

ghəci kaa ka kwal għa, ta vəghwə jəwə tsətsə.

Zhini għa ɗiɓa ki na, həɗ għa banavə shəndəkə,

nja mazə tsa ɗiɓəɗiɓə tsa.

⁸ A għa banavə shiy gwanashi, ta sləkəshi ghəci» kə.

Njasa gəzəta na va mbə kwəma Hyala: «A Hyala banavə shiy gwanashi ta sləkəshi ghəci» kəy, mbə gəzə kwəma vay, tsahwəti sə tiɓaa tərmbə ghwəla kala banavə Hyala va kaa ngəciy dzəmbə dəvə ci ta sləkə ghəciw. Zhini ɗiɓa kiy, mba'a pə ghwəmməə nighə sanay, nay ndə ngəri ghwəmməə sləkə shiy gwanashi nanzə diw.

⁹ War ma na na sənata ghwəmməy, ge'i lə vəghwə

2:4 2:4 Zhɗ 2:11; SləniKY 2:22; 1Kwər 12:4-11; 2Kwər 12:12

2:6 2:6-8 Cem 8:5-7 2:8 2:8 1Kwər 15:27 2:9 2:9 Flp 2:8-9

jəwə tsətsəy, a Hyala niy mənti Yesəw jəwəba ghəci kaa ka kwal nזə. Dzəghwa na difa na, mba'a mənti ka ntsa difədifə tsa, lə bama ti, tə mbərkə ngəra'wə tsa sahwə na va mbə məti ci va. Di naa gəzə kiy, ta mbəli mbəzli gwanashi mətiy na, sa nzana mba'a Hyalaa zhəhwər ta mbəzli. ¹⁰ Hyalaa ngati shiy va gwa'a gwa'a, zhini ghənzə fəyshi tifa tə ghwəmə ka shi nזəy, ghənzə mənti na tsəgha, sa ka Yesəw sahwə ngəra'wə mbə mətiy, nza ghəci mbəə kəramti sləni haray Hyala ti wəzə. Sa mənti na va tsəghay, nza mbəzli dafj mbəə nza ka ndərazhi nזə, nza ghəshi təhə shəndəkə tsa nזə. Sa nzanay, Yesəw na ntsaa dzaa pəmə mbəzliy dzəghwa kwal tsa dza ghəshiy mbəlishi kwa.

¹¹ Yesəw də'wə ghən tsa ci ghəci saa yaבanti kwəma mbəzli va jikir na, ta mbə ghəshiy nza ka mbəzli dəwdəw nəfə ni kwa kwəma Hyalay, Didi tsa kwətij tsa na sa shi lə mbəzli yaבanti na va. Ava va tsəgha ghəramci ma ha'wə va harshiy ngwarməhiy. ¹² Ma kə Yesəw tsa vay:

«A Hyala, ta cintishi slən tsa gha dzee kaa ngwarməhira gwa'a gwa'a.

Ta fal slən tsa gha dzee kwa cəm mbə basəva tsa shi» kə.

¹³ Zhini ma kə ba na:

«Kaa ngəŋa dzee ndaŋa nəfə tsee» kə.

Zhini ma kə difa na:

«A Hyala, avanara kwa kwəma gha ghəy lə mbəzli gha va ndara gha ta mbəlishi» kə.

¹⁴ Mbəzli gəzə Yesəw va kiy, ke ngəri na ghəshi. Va tsəgha mənti Yesəw ghən tsa ci ka ndə ngəri kwərakwə,

2:10 2:10 1Kwər 8:6; 12:2; SləniKY 3:15 2:11 2:11 Mt 25:40; 12:50;
 Zhj 20:17 2:12 2:12 Cem 22:23 2:13 2:13 Ezay 8:17-18 2:14 2:14
 2:17; Zhj 1:14; ndə jaka tsa Hyala: Zhj 8:44; 12:31; 1Zhj 3:8;
 ShiZhj 12:10

nja ghəshi. Sa mənti na va tsəghay, ta mbə ghəciy mətiy ta 'wəshamti *ndə jaka tsa Hyala tsa nza bərçi va və ta bəkwə mbəzli. ¹⁵ Kwatanay, ə niy hazləni mbəzli va məti, njasa ka mava vaa hazləni va ntsaa pakə. Nana kiy, a Yesəw mbəərətishi va hazləni məti. ¹⁶ Na katanay, səəkəy Yesəw ta kəəti ka kwal Hyalaw. Ta kəəti mbəzli tə hidfi, hwəlfə *Abəraham səəkəy na. ¹⁷ Ava tsəgha na lə Yesəw ki, mba'a mənti ghən tsa ci, ka ndə ngəri, yəmyəm lə ngwarməhiy ya mbə namaḃa kwəma, ta mbə ghəciy nza ka ndə ta Hyala tsa shi dikə tsa. Ndə ghəra sləni lə nəfə kwətiy ghəci kaa Hyala, ka zhanci hwər tsa ci ta mbəzli, mbə sləni ci va ghəra na. Ma məti mətiy Yesəw va ta pəli kwəma mbəzli jikir nay, ta mbə ghəshiy sləkashi lə Hyala nə na. ¹⁸ Sana kiy, ta mbay dza naa kəətiti mbəzli həərə *ndə jaka tsa Hyala gwa'a. Sa nzana mba'a ndə jaka niy dzəghəti həərə ci, mba'a sahwə ngəra'wə kwərakwə.

3

Dikəḃa Yesəw na kən *Məyizə

¹ Ghwəy kiy ngwarməhiray, mbəzli Hyala nza ghwəy, ghənzə harvəy wəy na ta kwəməvə na ghwəy bəla mbə shi wəzə ni mə ghwəmə. Ghənzə tsəgha kiy, ə pə ghwəy fakən zəzə kwəma ghwəy kən Yesəw ghəci *ndə kwal tsa Hyala, zhini ghəci dikə tsa *ka ta Hyala. Kaa ngəci ḃanavə ghwəmmə nefer ghwəmmə. Kwəma ci na sa gəzə ghwəmmə va kaa mbəzli. ² Hyala garəy na Yesəw, bekir dəvə niy kəsəvə na sləni va. Njasa niy nza *Məyizə va ka ntsaa kəsəvə sləni Hyala bekir dəvə ta mbəzli nəzə gwanashi. ³ A ghwəmmə sənay,

2:15 2:15 Rm 8:21 2:16 2:16 Ezay 41:8-9 2:17 2:17 4:14; 5:2; Flp 2:7; 1Zhḡ 2:2 2:18 2:18 4:15; Mt 4:1-11 3:1 3:1 4:14 3:2 3:2 Bəla 12:7

falba ndə nga ciki ka məndiy fal kən mbəzli mbə ciki tsa va. Va tsəgha nzana sənzənva kiy, falba Yesəw faləm kən Məyizə. ⁴ Ya tsamaɓa cikiy, ndə ka naa ngati. A ghwəmmə sənay kiy, Hyala ngati na shi tə hiɗi gwanashi. ⁵ Ma na Məyizə naciy, kaa Hyala niy ghəra na sləni, ka gəzanshi kwəma ɗi Hyalaa gəzanshi kaa mbəzli. Sləni vay, bekir dəvə niy kəsəvə na mbə mbəzli Hyala. ⁶ Ma na *Kəristəw kiy, Zəghwə Hyala na. Mbə dəvə ci na mbəzli Hyala gwanashi, ka zhəghanshi hwəm naw. Ghwəmmə kwərakwəy, mbəzli Hyala va nza ghwəmmə, ghwəmmə kə ɓanavə nefer ghwəmmə kaa Yesəw lə katar, ka jihəva ghwəmmə ta kwəmavə shi fəy ghwəmmə va ghən gəzliŋə ti shi.

Dəkəva dza Hyala ta ɓə kaa mbəzli nzə

⁷ Va tsəgha gəzəkə Hyala lə Safə tsa nzə, ma kəy:
 «War mba'a pə ghwəy favə gaka məlee ndatsəy,
⁸ əntaa ghwəy taa mənti məhərli ghwəy caslakə
 njasa niy mənti jijihiwəy va niy nza ma.
 Ghala pətsaa niy nza ghəshi va kwamti mbə gambay,
 a ghəshi niy zhiniɗa ghən,
 ka nighəra kwəmee, ta nighə njasa dzee məni li shi.
⁹ Piya faɗə mətsəkə mənti ghəshi
 mbə nata slənee maɗaŋa maɗaŋa na niy mənnee kwamti.
 Ya tsəgha nzə kiy, ka nighəra kwəmee ghəshi niy nza.
¹⁰ Va tsəgha satiy nəfə tsee dzəkən shi tərəŋw,
 ma pən na: A mbəzli niy,
 məhərliy məni kwəma wəzə na və shiw.
 Favə kwəma ɗee ghəshiw, pən.

3:6 3:6 zəghwə: 5:8; shi fəy ghwəmmə ghən gəzliŋə ti shi: 3:14; 4:14; 6:18-19; 9:28; 10:22-24, 35; 13:14; Kwəl 1:23; Flp 3:20; 2Tim 4:8 3:7 3:7-11 Cem 95:7-11 3:8 3:8 səvəri 17:7; Bəla 20:2-5

¹¹ Ma tə kwa kərni kwəma vay, mba'a nəfə tsee satiy və shi tsəgha, tapə yən mbə zəmə lə fəlata gwa'a, ma pən na, ka tsəhəshi ghəshi na nashi tə hidī fənəy ya kaa mbəzlee ta dəkəvaw, pən» kə.

¹² Ava va tsəgha na kiy ngwarməhiray, məni tə ghwəy məhərli vantaa tsahwəti ndə nza mbə ghwəy, lə nəfə tsa caslakə tsa, lə nəfə tsaa zləba ma kwəma Hyala, ka na dza na mba'a zhəyəy ləy hwəm zlata Hyala kwa bəpə piy. ¹³ War kwəmaa bə bərçi kaa ghən tsa ghwəy pə ghwəy gəzə kwa jipə ghwəy ya hwəmba, vantaa *ndə jaka ngədfəhwəwəy ta məni *kwəma jikir na, ka ghwəy nighə na mba'a ghwəy ndəghamti kwəma Hyala. Sə'wam kwəma vici va vici va mbə nzəy tsa ghwəy, sa nzanay, a ghwəmmə sənay a Hyalaa dī gəzammə kwəma ndatsə dība. ¹⁴ Mbəzli kwasəbə Yesəw Kəristəw mənimmə ghwəmmə lə kataŋ ghwəmmə kə garəmmə tə banavə nefer ghwəmmə kaa ngəci, njasa 'wati ghwəmmə va, pa' tə kwa kərni.

¹⁵ Avanta kwəma gəzəkə Hyala tə Zliya nzə, a kəy: «War mba'a pə ghwəy favə gaka məlee ndatsəy, əntaa ghwəy mənti məhərli ghwəy caslakə njasa niy mənti jijihwəy va niy nza mbə gamba, ghala pətsaa niy zhiniḍa ghəshi va ghən ma» kə.

¹⁶ A mbəzliy niy favə gaka məli Hyala va, mba'a ghəshi niy zhananati ghən kia? Mbəzliy niy səvəriy *Məyizə va li shi mbə hidī ka Ezhipətə kwatəŋa, ta mbəlishi na ghəshi. ¹⁷ Dzəkən nima mbəzli niy satiy nəfə tsa Hyala mbə piya faḍə mətsəkə dība kia? Dzəkən niy niy mənti kwəma jikir na va. Ghəshi na shiy niy bakwamtəvashi

va mbə gamba. ¹⁸ Ghalabə kiy, a Hyala niy zəməkə fəla, a kə niy niy: «Ka tsəhəshi ghəshi na nashi tə hidfi fənəy ya kaa mbəzlee ta dəkəvaw» kə niy ni. Dzəkən nima mbəzli niy gəzə Hyala kwəma va tsəghaa? Dzəkən mbəzliy niy zhini ghən va niy gəzə na ba. ¹⁹ A ghwəmmə sənay kiy, kwəməvə tsəhəshi jijihimmə tə hidfiy niy fənəyshi Hyala va kaa ngəshi ta dəkəva liw, sa nzanay, niy zləba kwəma nzə ghəshiw.

4

¹ Kwəmaa niy gəzəkə Hyala va kaa jijihimmə: «Ta tsəhərwəy dza ghwəy tə hidfi fəyhwəy ya va, ta dəkəva ghwəy» kəy, kaa ngəmmə na ndatsə kwərakwə. Va tsəgha na kiy, məni məhərli ghwəmmə tərəhw, ka kəslimbə ghən ghwəmmə ma, vantaa ghwəmmə dzaa kwəməvə ma dəkəva fəyəmmə Hyala va. ² Sana kiy, a ghwəmmə favə kwəma Hyala wəzə na njasaa niy favə jijihimmə va niy nza mbə gamba. Ya tsəgha niy favə ghəshi kwəma va kiy. Niy tsəhəshi ghəshi tə hidfi va ta dəkəva ghəshi kiw, sa nzanay, sa favə ghəshi kwəma va na, niy banavə nefer shi ghəshiw. ³ Ghwəmmə na na ghwəmməy, ta kwəməvə dəkəva gəzə Hyala va dza ghwəmmə, sa nzana mba'a ghwəmmə banavə nefer ghwəmmə kaa Hyala. Ma na jijihimmə, sa niy banavə ma ghəshi nefer shi kaa Hyalay, aa niy gəzanakəshi, ma kə niy niy:

Sa satiy nəfə tsee və shiy, dzee mba'ee zəmanakəshi fəla.
Ka tsəhəshi ghəshi nashi tə hidfi

fənəy ya kaa mbəzlee ta dəkəvaw, pən, kə niy ni.

Sa gəzə na va kwəma va tsəghay, tə sa banavə ma ghəshi nefer shi na. A na dəkəva kiy, ya ghala vəghwə tsaa niy nga Hyala hidfi na, aa niy nza tifa. ⁴ Kwa Zliya

Hyalay, a məndi gəzəkə kwəmaa dzəkən *vici dəkəva dzəghwa tə tsahwəti pi. A kə məndiy: «Gwa'a ghəramti Hyala sləni nzə mbə vici kwan, ma tə kwa mbərfaṇay, mba'a dəkətəvata!» kə məndi. ⁵ Zhini ma kə məndi tə na gəzə ghwəm na zliya dība na: «Ka tsəhəshi ghəshi tə hidfi fənəyshee ta dəkəvaw» kə məndi. ⁶ Mbəzliy niy 'wa vaa favə Yəwən kwəma wəzə na va kwataṇay, kwəməvə dəkəva va ghəshiw, sa nzanay, niy bənavə nefer shi ghəshi kaa Hyalaw. A na nihwəti mbəzliy, a kwal tība ta kwəməvə dəkəva va ghəshi. ⁷ Va tsəgha zhini Hyalaa fəy nahwəti vici ta dəkəva məndi ti ki, «ndatsə» kə kaa har vici va. Ma ləy hwəm, sa zləbavə ma jijihimmə kwəma Hyalay, mba'a Hyala nzay nza gar piya dṇay, mba'a zhiniy 'wati gəzə kwəmaa dzəkən vici va, lə miy tsa *Davitə. Ma kə na:

«War mba'a pə ghwəy favə gaka məlee ndatsəy, əntaa ghwəy taa mənti məhərli ghwəy caslakə ma» kə.

⁸ Mba'a kə *Zhəwzəwe niy pəməghə jijihimmə dzəti pi dəkəva tsa katan tsa va nzay, ka dza Hyalaa maw gəzə kwəma nahwəti vici dəkəva nzaw. ⁹ Ava va tsəgha kiy, a dəkəva tība dība ta mbəzli Hyala, nja dəkəva tsa Hyala va tə kwa mbərfaṇa vici. ¹⁰ Ya tsamaba ndə kwəməvə na dəkəva tsa katan tsa va Hyalay, ta dəkəva dza naa dza va ghəra sləni njasa dəkətəvata Hyala va mbə ghəra nanzə kwərakwə. ¹¹ Ghənzə tsəgha kiy, a pə ghwəmmə dīkəvammə nza ghwəmmə mbəə kwəməvə dəkəva Hyala va. Mənti məhərli ghwəmmə, vantaa tsahwəti ndə dī ma fəti va Hyala, njasa niy dī ma jijihimmə va niy nza kwərakwə fa.

¹² Ma na kwəma Hyalay, piy bə na kaa mbəzli, ka

4:5 4:5 3:11 4:7 4:7 3:7-8 4:8 4:8 Nəw 31:7; Zhə 22:4 4:10
4:10 4:4 4:12 4:12 Ezay 49:2; 55:11; Zher 17:10; Zhj 12:48; Ef 6:17; 1Pi 1:23;
ShiZhj 1:16

ghøra sløni mbø nefer shi. Børciða vø na kæn kafa'i tsa
 sla shiy va læ bøla ci bakanata. Ma kwøma vay, kar naa
 tsøhøta pa tø kwa kørkø næfø tsa ndø, nja kafa'i tsa sla
 isl va, pa' tø møltøtø. Aa sønay sla ngwøvøø dzøkøn
 kwøma maw ndø læ na zøzø ndø mbø næfø tsa ci
 gwa'a. ¹³ Tsahwøti sø tifa mba'a mbølyvay kwa kwøma
 Hyala, mbø shi ngati naw, cøke' nashi na. Kaa ngøta dza
 ghwømmøø gøzø shi mønti ghwømmø gwanashi kwa
 kwøma nzø bazhø bazhø.

Yesøw na ndø ta Hyala tsa ghwømmø dikø tsa

¹⁴ A ndø ta Hyala tsa ghwømmø dikø tsa va
 ghwømmø. Ghøci na Yesøw Zøghwø Hyala. Aa dzay
 dzømə ghwømmøø dzøvøgha Hyala. Ghønzø tsøgha kiy,
 wøzøða jihøva ghwømmø ta ðanavø nefer ghwømmø
 kaa Hyala na. Ghønzø na na ghwømmø kwøma nø
 ghwømmø wøzø na, pø ghwømmø. ¹⁵ Ndø ta Hyala tsa
 ghwømmø vay, aa sønata kwømaa gagammø, a zhøhwør
 tø ghwømmø, sa nzana mba'a ghøci dø'wø ghøn tsa
 ci dzøghøti høørø tsa høørøpø ndø jaka gwa'a gwa'a,
 njasa nza ghwømmø tsa kwørakwø. Na naci kiy, niy
 mønti *kwøma jikir na naw. ¹⁶ Ghønzø tsøgha kiy,
 ka hazløni ghwømmø ma, ø pø ghwømmøø køtivaa
 dzøvøgha Hyala. Ghønzø saa zhøhwør ta mbøzli. A
 hwør tsa nzø taa zhanta tø ghwømmø, ka na dzay, mba'a
 møntømmø wøzø hwør tsa nzø ka køøtimmø mbø
 kwømaa gagammø ya hwømba nzø.

5

¹ Ya tsamaða dikø tsa *ka ta Hyalay, mbø ke ngøri ka
 møndiy tivø, mba'am føy ta ghøra sløni Hyala ta mbøzli.

4:14 4:14 5:8; 8:1; Ndø ta Hyala tsa dikø tsa: 2:17-18; 3:1; 5:1,
 4-6; 7:24-28; 8:3; 9:7, 11 4:15 4:15 2:18; 5:2; 7:26; 9:12; 1Zħj 3:5

4:16 4:16 10:19 5:1 5:1 4:14

A ka naa slasla shiy kaa Hyala, ta pəli kwəma mbəzli jikir na. ² Ma ghəci kwərakwə kiy, ndə ngəri na nja ghwəmmə, kar bərçi ciy məni daw, ka tərəə dzəmbə məni *kwəma jikir na ghəngghən ghəngghən. Va tsəgha ka naa zhəhwər ta mbəzliy məni kwəma jikir na, sa sənay ma ghəshi kwal tsa Hyala. ³ Ma sa nzana, ka ntsa daw bəliti tsa ghəciy, va tsəgha ka naa slanta shiy kaa Hyala, ka slashi ta na ci kwəma jikir na, ka slashi ta na nihwəti mbəzli kwərakwə. ⁴ Ndə tıbaa pəlavə mənıy ka dikə tsa ka ta Hyala də'wə ghən tsa ciw. Hyala də'wə ghən tsa nzə ka naa təravə ndə, njasa niy təravə na va *Aranjw kwatəna.

⁵ Ava tsəgha na *Kəristəw kwərakwə ki. Ghəci fəy na ghən tsa ci ka dikə tsa ka ta Hyalaw. Hyala niy tərati na, ma kə ngəci na:

«Gha na Zəghwee,

'wava na tə ndatsəy, Dəna nzee» kə.

⁶ Zhini ma kə dzəghwa tə tsahwəti pi mbə Zliya nzə ba na:

«Ndə ta Hyala dza ghaa nza ya pa' hwəmbə,

njasa niy nza *Melkisedekə ndə ta Hyala tsa kwatəna va» kə.

⁷ Ghala pətsaa nza Yesəw tikə tə hidı niy, aa niy cə'wəhwə Hyala tərənjw lə wahə kwa mətsə ci, ka wahə zlanjlanj, ta mbə Hyalaa mbəlanti va məti. Aa niy sənay a Hyala taa mbay mbəliti kə. Dzəghwa mba'a Hyala niy zləbavə cə'wə ci va, mbə fa kwəma ghəci niy nza va Hyala. ⁸ Ya tsəgha na ka Zəghwə Hyalay, aa niy bənıvə dı fəti səvəri mbə ngərə'wə tsaa sahwə na va. ⁹ Ma

5:2 5:2 2:17-18; 4:15; 7:28 5:3 5:3 7:27; 9:7; sləniTaH 9:7; 16:6, 15
 5:4 5:4 Aranjw: Səvəri 28:1 5:5 5:5 1:5 5:6 5:6 Cem 110:4; Ebr 6:20
 5:7 5:7 Mt 26:36-46 5:8 5:8 1:2; 4:14; 6:4-6; 7:3, 28; 10:29; Zhj 1:34; dı
 fəti: 4:15; Flp 2:8 5:9 5:9 7:27

sa kərəmti na sləni ci lə sa ngəra'wə tsa vay, mba'a mənıy ka ntsa səəkə mbəli tsa mbəzliy dıncı fəti dza kwa. Ka bənsi piy tsaa kədi ma, ta kwa ndimndim. ¹⁰ Ta na navay, a Hyala garəy ka ntsa dikə tsa mbə ka ta Hyala njasaa nza *Melkisedekə va kwatəna.

Mənim məhərli vantaa ndə zlay kwal Hyala

¹¹ A ngwarməhira, dən na kwəma tıba ta gəzanwəy dzəkən kwəma va. Ə na na nzanay, ngahə dza ndəə cıwəy, sa nzana kala dza ghwəy mbəə favə tənən.

¹² A ghwəy bənıvə kwəma Hyala mbəradzəwəy, gar mənıwəy ghwəy ka bənıpə kwəma nza. Ma dza ghwəy ki pa' sana na, war ghwəlanwəy ghwəy mbə dı ndəə bənıwəy shıy niy 'wa ghwəy bənıvə ghala kwatənata mbə kwəma Hyala dıba. Kala mbə ghwəy favə na dıbədıbə na kwəma Hyala. Mba'a ghwəy mənıwəy nja mbəzliy 'wa bənı kwəma Hyala. ¹³ Ya wa ntsaa sa 'wa tə məmə ghwəlayəy, vərıjə'wə na tsava ndə ghwəlay. Dı naa gəzəy, təhəy tsava ndə mbə kwəma Hyala dıw. Sa nzana kala sənay ghəciy dzəkən na wəzə na kwəma, lə na jikir na. ¹⁴ A na mbəzli təhə təhə niy, shı zəmə bəlbəl ni ka ghəshıy zəmə. Gəzə nzəy, a ghəshi sənabəntəvashi mbə mənı nava kwəma, mba'a məhərli shı təhəta ta fa kwəma Hyala, mba'a ghəshi sənay tıhəvəri na wəzə na kwəma, lə na jikir na gwa'a.

6

¹ Ghənzə tsəgha kiy, ka kəslımbə ghen ghwəmmə dzar tə na ka mənıy 'wa bənıpə kwəmaa dzəkən *Kəristəw ma. Kwa kwəma pə ghwəmməə dza, ta nza ghwəmmə ka mbəzliy təhəshi mbə kwəma Hyala. Ka

dzəy ghwəmmə ləy hwəm ta bəni kwa taŋa kwəma ka məndiy bəni mbə kwəma Hyala ma. Kwa taŋa kwəma vay, shiy nja kar tsa titihwə ta zlata məni *kwəma jikir na, lə banta nəfə kaa Hyala. ² Kwa taŋa kwəma va difay, bəni kwəmaa dzəkən *batemhi ghəngħən ghəngħən, lə kwəmaa dzəkən fə dividiviy dzəkən mbəzli, lə dzəkən zhakati tsa mbəzli mbə məti, mba'a dzəkən basə ngwəvə Hyala fəca dza hidiy kərə. ³ Na ka ghwəmmə pəla Hyala kə zləbavə nana kiy, dza kwa kwəma, ta mbə ghwəmməə nza ka mbəzli təhə təhə ni mbə kwəma Hyala.

⁴⁻⁶ A na kwəma, nja kwəmaa dzəkən mbəzliy niy banavə nefer shi kaa Hyala, dza mba'a ghəshi zhiniy zhəghanavə hwəməy, ka zhini ghəshiy zhəghəva ta zhiniy tsa titihwə kaa Hyalaw. Mbəzli vay, a ghəshi niy kwəmvə wəŋ pi tsa Hyala mbə nefer shi. Mba'a Hyala niy banavəshi bərci ta ghərantə sləni, mba'a ghəshi niy kwəmvə Safə tsa nzə dəwdəw tsa ba. A ghəshi sənay wəzə tsa mbə kwəma Hyala, mba'a ghəshi dzəghəti ghəra sləni lə bərci dza Hyalaa məni shiy tə yəwən hidfi. Ya tsəgha nzə kiy, dza ghəshi mba'a ghəshi zhəghanavə hwəm kaa Hyala. Ka mbay məndiy zhiniy zhəghəkə gəla niva mbəzli ta tsa titihwəw. Sa nzana, ma mbəzli vay, njasa zhini ghəshiy daŋwə zəghwə Hyalaa zhəti tsəm ta kwa baka səda, ka sawa kwa kwəma mbəzli gwa'a na.

⁷ Sa ka van nzəmə, mba'a tsə'wəy mbə hidiy, tsəŋwəti ma məndi shiy tə tsahwəti vəh na, kar ghəshiy pəsəshi, ka kəlishi, ka nakəshi, mba'a ndə vəh kwəmvə shi zəmə tə vəh tsa va. Gəla tsava vəhəy, kar Hyalaa təfanati miy. ⁸ Ma hidfi məni ma shiy ti shiy, war tekesli

6:2 6:2 Zhj 3:25-26; sləniKY 19:1-6 6:4-6 6:4-6 2:1-3; 5:8; 10:26-29; 12:25; Mt 12:31; 1Zhj 5:16 6:8 6:8 Mt 13:7, 22

ghəshiy pəsəkə, shiy tifa məndiy kwəməvə ti shiw. Ta bazlamtishi dza Hyala. Mba'a ndəti ghwə ti shi.

⁹ Ya tsəgha favə ghwəy ghəy mbə gəzanwəy kwəma va tsəgha kiy ngwarməhiray, a ghəy sənay dza kwa bəla wəzə na nza ghwəy, ta mbəlitənwəy dza Hyala. ¹⁰ Ma Hyala na nanzəy, ntsaa nəw kwəma lə kwal tsa nzə na. Ka dza naa zamti ghən ta sləni wəzə na va ghərahwə ghwəyəw. Ka zamti ghən na ta kəəti niy kəətəhwə ghwəy va mbəzli nzə ghala kwatəjata, zhini tsəgha ghwəy kəətishi ya pa' ndatsə dibaw. Sa nzana mba'a ghwəy dī Hyala va tsəgha məni ghwəy sləni va tsəgha. ¹¹ Ma dī ghəy kiy, ya wa ndə mbə ghwəy na, ka nəw ghəra sləni va ghəci tsəgha pa' tə kwa kərkə, ta mbə ghwəy kwəməvə shi fəy ghwəy va ghən tsa ghwəy gəzliḡə ti shi va Hyala gwanashi. ¹² Ka dī ghəy ghwəy mənīnwəy ka meredeməw. Səəbə kwəma mbəzliy 'waa bənavə nefer shi kaa Hyala, ka sə'wa kwəma kwatəja pə ghwəy nəw. Ma mbəzli vay, ta kwəməvə shi gəzəkə Hyala va bənsi dza ghəshi.

Ka bashiva kwəma gəzəkə Hyalaw!

¹³⁻¹⁴ A ghwəmmə sənay kwatəja kiy, a Hyala niy gəzanəkə kaa *Abərahā: «A Abərahā, yən gəzanə na, ta təfətəja miy dzee, nza gha ya ndərazhi, ka kwəməvə jijihi dfaḡ tərəḡw» kə niy ni ngəci. Ma sa gəzanəkə na tsəghay, mba'a niy zəməkə fəla lə slən tsa nzə. Sa nzana kala ndə tifa dikəba ghəci kən Hyala gar zəmə fəla ghənzə li. ¹⁵ Dzəghwa Abərahā mba'a zləbavə kwəma gəzanəkə Hyala va, gwəḡəy ghəci nzəyəy ka ndəghə. Dzəghwa mba'a kwəməvə shi gəzanəkə Hyala

6:10 6:10 10:32-34; 13:1; 1Zḡḡ 4:7-12, 19-21

6:12 6:12 11:1-12; Lk 21:19

6:13-14 6:13-14 Ghava 22:16-17; Ebr 11:12

va ki. ¹⁶ Mba'a kə ndə ngəriy zəmə fəlay, lə slən tsa ntsaa təfanakən ka naa zəmə. Ma sa ka ndə zəməkə fəla tsəghay, nza kwəma kwa jipə shi lə tsahwəti ndə slavərivata ki. ¹⁷ Ava va tsəgha zəməkə Hyala fəlaa dzəkən shi dza na ta bānci kaa Abəraham lə kaa hwəlfə ci gwa'a. Sa dī na mbəzli vaa sənata wəzə, mba'a kə gəzəkə ta bə shiy dzee kaa ndə kəy, tsəgha ka naa nza njasa gəzəkə na va, kə ghəshi. ¹⁸ Dī naa gəzəy, shi bakə ni va mənti Hyala, gəzə gəzəkə lə miy tsa nzə, zhini zəmə' kaa fəlay, ka bashiva na teepəw. Sa nzanay, ka sla dzərvə Hyalaw. Ma ghwəmmə ghwəmmə mbəzliy hwəə dzəvəgha Hyala ta mbəy, a shi va bānavə bərci kaa nefer ghwəmmə tərəŋw, ghwəmmə mbəzliy zlashi shiy va gwanashi, ta garəmmə wəzə wəzə tə shi fəy ghwəmmə va ghən gəzliŋə gəzəkə Hyala bəmmə. ¹⁹ Shi fəy ghwəmmə va ghən gəzliŋə ti shiy, nja zlərabazhi tsa dikə tsa vaa kwəfəghə ma tə pətsa nza na, na ghəshi. Tə mbərkə shi va garəmmə ghwəmmə kwa kwal tsa Hyala, jarjar kala zhəghanta ma hwəm. Tə mbərkə shi fəy ghwəmmə va ghən gəzliŋə ti shiy, a ghwəmmə kwəmavə kwal ta dzəvəri mbə gwadəə kəlati pətsa nza Hyala ti, ta dzəvəriy jakəva lə Hyala tə pətsa va. ²⁰ Ava ghəci na pətsa 'watəmmə Yesəw kwal dzəmbəy di, tə ghwəmmə. Dzəmbə nay, mba'a mənīy ka ndə ta Hyala tsa dikə tsa, ta kwa ndimndim, njasa niy nza *Melkisedekə va kwatarja.

7

*Kwəmaa dzəkən *Melkisedekə, ndə ta Hyala*

6:16 6:16 Səvəri 22:10; Mt 5:34; 23:16-22 6:18 6:18 Bəla
 23:19 6:19 6:19 3:6; Rm 5:5; Ebr 9:3 6:20 6:20 4:14; Melkisedekə:
 Cem 110:4; Ebr 5:6, 10; 7:1-4

¹ Ma Melkisedekə tsa vay, mazə tsa mbə məlmə Salem niy nza na mbəradzə, ndə ta Hyala tsa Hyala ta ghwəmə niy nza na. Ma tə nahwəti vi na, mba'a *Abəraham niy dzay ta mbəz. Mba'a dzaa 'wəshamti mezhizhə va. Ma ghəci mbə zhəghəvaa səəkə na, mba'a Melkisedekə tsa va səəkəy dzəghwa kwəma ci. Dza na mba'a təfanati miy kaa Abəraham. ² Dzəghwa Abəraham ki, mba'a bəkəvəri danƙwal kwətij kwətij səvəri mbə shiy mən̄ti ma ghəshi mən̄j, mbə shi zləghwəvə na va. Mba'a banavəshi kaa Melkisedekə ki. Kwa taja shi ɸi slən Melkisedekə tsa vaa gəzəy: «Mazə tsaa nəw kwəma lə kwal» zhini ɸa na: «Mazə tsa məlmə Salem ghəci» njasa nə mən̄di «Mazə tsa Zərkə» kə mən̄di. ³ Ghəci kiy, dəy tsaa yakə tiɸaw, mbəghəy tiɸaw, ya jijiy tiɸaw, Sənay mən̄di nda hwəm yakə mən̄di, nda hwəm məti naw. Njasa nza Zəghwə Hyala va na gwa'a tsəgha. Mba'a ghəci ka ndə ta Hyala ta kwa ndimndim.

⁴ Nighətim di, njasa nza dikə tsa mən̄i Melkisedekə va, kwa vəghwə tsa nzana lə Abərahaməy, ghəci jijiy jijihimmə də'wə ghən tsa ci, həj banavə danƙwal tsa ci səvəri mbə shi zləghwəvə na mbə pa. ⁵ A ghwəmmə sənay kiy, war mbəzli mbə takə tsa Levi niy nza naa *ka ta Hyala gwa'a tsəgha. A *kwəma pəhəti Hyala niy banavəshi kwal ta ɸə danƙwal va ka *Izərayel. Ngwardəshi niy nza ka Izərayel ki. ɸi shi va gəzəy, mbəzli Levi va na, va ngwardəshi niy ɸə ghəshi danƙwal, ya tsəgha niy nza ka Izərayel jijihiy Abəraham nja ghəshi. ⁶ Melkisedekə tsa gəzə ghwəmmə va naci kiy, ntsa yakə mən̄di mbə takə tsa Levi naw. Dzəghwa kaa ngəci Abəraham banavə danƙwal tsa ci səvəri mbə shi və. Mba'a Melkisedekə təfanati miy ngəci ki, ghəci sghən

7:1 7:1 Melkisedekə: Ghava 14:17-20; Ebr 5:6 7:5 7:5 Bəla 18:21

Abərahəm tsaə niy gəzanakə Hyala va, ta ndaŋa shiy dzee, kə. ⁷ A ghwəmmə sənay, ntsaa təfanci miy kaa ndəy, dikəba ghəci na kən ntsa təfanci na miy. Di naa gəzəy, dikəba Melkisedekə na kən Abərahəm. ⁸ Mbəzli mbə takə tsa Leviy, ke ngəri na ghəshi, ka bəkwə. Ghəshi basə na danƙwal tsa bənsi ngwardəshi. Ma na Melkisedekə tsaə niy bəvə danƙwal va va Abərahəməy, ndə va tə ghwəmə kala məti ma na, njasa gəzəkə Zliya Hyala va. ⁹ Di kwəma vaa gəzəy, ghalaa niy bənci Abərahəm va danƙwal tsa bəti na səvəri mbə shi ci kaa Melkisedekəy, a Levi niy bənavə danƙwal tsa ci kaa Melkisedekə kwərakwə. Ya tsəgha nzana kaa hwəlfə ci mbəzli ka Izərayel basə danƙwal tsa shi. ¹⁰ Sa nzanay, ghala pətsa kwəmə kar Abərahəm va lə Melkisedekə mba'a niy bənavə danƙwaləy, məndi ghwəla ta ya Levi niy nza na, mbə vəgha jiji Abərahəm niy nza na, ghalaba niy bənavə na danƙwal tsa ci kaa Melkisedekə ki.

¹¹ A ghwəmmə sənay, a Hyala niy bənavəshi kwəma pəhəti na kaa ka ta Hyala, kaa hwəlfə Levi, nza ghəshi ghəra sləni Hyala mbə mbəzli shi. Ma sləni ghəra ghəshi vay, daw bərci shi ta kərkamti njasa dī Hyala. Mba'a kə bərci niy nza və shi gar kərkamti sləni shi va nzay, ka dza Hyala maw ghwəni Yesəw ka tsahwəti ndə ta Hyala nja Melkisedekə nzaw. Mbə hwəlfə *Aranjw ghəci jiji Levi niy dza naa fəy ndə ta Hyala nza. ¹² Mba'a kə ta Hyala mbəərətəa dzəti tsahwəti ndə kala kama mbə takə tsa Leviy, ta mbəərətə dza kwəma pəhəpəhə na kwərakwə ki. ¹³⁻¹⁴ Ma nana kiy, a ka ta Hyala mbəərəshi. Aa fəy Ndə sləkəmmə Yesəw ta mbərə pətsa shi va, ghəciy, ntsa mbə takə tsa Levi

naw, ndə mbə tsahwəti takə na. A ghwəmmə sənay, mbə takə tsa ka Zhəwda yakə məndi Ndə sləkəmmə, səəkə ndəə nza ka ndə ta Hyala, ya ka ndə fə shiy ta ta Hyala mbə takə tsa shiw. Sa niy gəzə *Məyizə kwəmaa dzəkən ka ta Hyalay, niy gəzəhwə kwəma na dzar kwa takə tsa ka Zhəwdaw.

*Kwəmaa dzəkən Yesəw ndə ta Hyala nja *Melkisedekə*

¹⁵ Kwəmaa gwəramtiy cikəvəri daw niy nza bərçi *ka ta Hyala kwatəna ta kərkamti kwəma njasa dī Hyala, kə kiy, tsahwəti ndə ta Hyalaa fəy Hyala nja Melkisedekə ghəci. ¹⁶ Ghəci na nacy, va sa tivə məndiy garəy nja kwəma sləkati məndi, ta nza ghəciy ndə ta Hyala, məniiy na ka ndə ta Hyalaw. Sa nzana lə bərçiy piy və, ka va tə ghwəmmə pa' kwa ndimndim na. ¹⁷ Ta na nava difəy, aa gəzəkəvata mbə Zliya Hyala, ma kəy:

Ma ghay, ta nza dza gha

ka ndə ta Hyala pa' kwa ndimndim,

njasa niy nza ndə ta Hyala Melkisedekə va, kə.

¹⁸ Mbə kwəma va tsəgha kiy, naa niy pəhəta kwəma kwatəna na, vəgha bəla na sa nzana kala bərçi və ta kəəti mbəzli. ¹⁹ Ta na navay, kwəma pəhəti Məyizə va na, shiy tifa ghənzəə mənii ta zhəghəti ndə ka ntsa slar tsa kwa kwəma Hyalaw. Nana kwəməvə ghwəmmə shiy tanəti kwəma pəhəpəhə na. Ghəci na Yesəw *Kəristəw, gəzliṅə fəy ghwəmmə ghən tsa ghwəmmə ti. Ti dza ghwəmmə mbəə kətivaa dzəvəgha Hyala.

²⁰ Nahwəti kwəma difəy, sa fəy Hyala Yesəw ka ndə ta Hyalay, aa zəməkə lə fəlata də'wə ghən tsa nzəə dzəkən kwəma ci. A na takə tsa Leviiy, ghala pətsaa niy fəy məndi ka takə tsa ka ta Hyalay, niy zəməkə fəla

Hyalaa dzəkənəw. ²¹ Ma na Yesəw na, Hyala gəzəkə na, zəmə kaa fəla:

Yən yən kwa sləkəpə gəzəkə na, zəmə kaa fəla,
ndə ta Hyala dza ghaa nza ta kwa ndimndim.

Ka zhəghwee kən kwəma gəzəkəe vaw, kə.

²² Di na gəzəy, *sla kiri tsa slati Hyala lə miymiy Yesəw ta jakəva lə mbəzliy, aa tanəti jakəva tsa nzə lə mbəzli kwatəna lə miymiy dəbəkə.

²³ Avanta nahwəti kwəmaa cimmə a Yesəw tanəti ka ta Hyala kwatəna kə dība: Ni kwatəna va ka ta Hyalay, a ghəshi niy bəkwə, ka zlata sləni shi, ka mbəərəshi nihwətiy nza. Di na gəzə na, dən niy nza ghəshi.

²⁴ Ma na Yesəw naci kiy, tsəgha naw. Ka məti na ya hwəmbaw, ndə tībaa mbəərəw. Sləni ci ghəra nay, ta kwa ndimndim na. ²⁵ Ava va tsəgha dza naa mbəlitə mbəzliy kətivaa dzəvəgha Hyala mbə slən tsa ci ya ndatsə, ya pa' hwəmba. Aa mbay mbəlitishi, sa nzana ndə va tə ghwəmə ghəci. Ka cə'wə Hyala ghəci ti shi.

²⁶ Yesəw kiy, ghəci na dikə tsa ka ta Hyala tsaa niy təbə tə ghwəmmə ya kwatəna. Sa nzanay, war ghəci na ntsa dēwdēw tsa, ka məni *kwəma jikir na na ya jəwəw. A Hyala banti mbə mbəzli jikir ni, mba'a bəghə dzəmə ghwəməə fəy vəgha. ²⁷ Ghəngəhən na lə ka ta Hyalaa niy nza va kwatəna, niva mbəzli dikə dikə ni mbə ka ta Hyalay, vici va vici va niy slasla ghəshi shiy kaa Hyala va na shi kwəma jikir na, ka ghəshi madī ta slaslashi ta na mbəzli kwəma jikir na. Ma na Yesəw nacy, tsəgha naw. War kwətiŋ sədā banavə na ghən tsa ci kaa Hyala ta məti. Məti ci vay, wəkə na ta banti kwəma mbəzli jikir na, ta kwa ndimndim. ²⁸ A ghwəmmə sənay

7:21 7:21 7:17 7:22 7:22 8:6 7:24 7:24-25 6:20 7:25 7:25 2:11;
10:14; Rm 8:34; 1Zhj 2:1 7:26 7:26 4:15 7:27 7:27 5:3, 9; 7:25; 9:12, 26,
28; 10:10, 12; Rm 6:10; 1Pi 3:18 7:28 7:28 5:1-2, 8; 7:19; Cem 2:7

kwatarjay, a mbəzli niy tivə mbəzli dikə dikə ni mbə ka ta Hyala, njasa niy gəzəkə kwəma pəhəti Məyizə. Ma ka ta Hyala vay, nja ghwəmmə niy nza ghəshi gwanashi, ka məni kwəma jikir na. Lə hwəməy, mba'a Hyala zlata kwəma pəhəti Məyizə va, mba'a zəməkə fəla mba'a fəy zəghwə nzə ta nza ka dikə tsa ka ta Hyala, mba'a mənti ka ntsaa kərkamti kwəma gwanata, ta pa' kwa ndimndim.

8

Yesəw na tsa ghwəmmə dikə tsa *ka ta Hyala

¹ Vanta kwəma dikə na mbə kwəma gəzarjwəy ya na: A tsa ghwəmmə dikə tsa ka ta Hyala tiβa, ghəci na Yesəw. Məβa mə ghwəmə nzəyəy na tə kwa bəzəmə Hyala kwa bərciy məni mazəə dzəkən shiy gwa'a gwa'a.

² Ghəci ghəra na sləni dikə tsa ka ta Hyala, tə pətsa dēwdēw tsa va nza Hyala. Kwatarjay, a mbəzli niy ngati pi ta ghəra sləni shi ka ta Hyala mbə. Ma pətsa ghəra Yesəw va na ci sləni tiy, mə ghwəmə na. Pətsa mənti Hyala wəzə tsa, də'wə ghən tsa nzə kala kama ndə ngəri mənti.

³ Dikə tsa ka ta Hyala tsaa niy nza va kwatarjay, ta βanta shiy kaa Hyala, lə ta slaslanta shiy niy fəy məndi. Ghənzə tsəgha kiy, Yesəw kwərakwə ghəci tsa ghwəmmə dikə tsa ka ta Hyala na, ta βə shiy dza na kaa Hyala. ⁴ Tikəy tə hidfi kə niy nza nzay, ka dza naa nza ka ndə ta Hyala nzaw. Sa nzanay, a nihwəti ka ta Hyalaa βanta shiy kaa Hyala tiβa njasa gəzəkə kwəma pəhəti *Məyizə kaa *ka Zhəwifə. ⁵ Ka ta Hyala vay, mbə *Gaska ngatim ta ta Hyala ghəra ghəshi sləni shi.

8:1 8:14:14; dəvə kwa bəzəmə: 1:3, 13; 7:25; 10:12; 12:2, 25; Cem 110:1; Mt 22:44; SləniKY 2:33; Rm 8:34; Ef 1:20; Kwəl 3:1 8:2 8:2 8:5 8:5 8:5 9:9; 10:1; Kwəl 2:17Gaska latim kaa Hyala: 9:2; Səvəri 25:9, 40

Sləni shi vay, pəghə sləni ghəra Yesəw mə ghwəmə katar na na, məcakwə nzə na difa. Məyizə mađi ta nga pətsa vay, Hyala niy gəzanci na, ma kə niy niy: «A Məyizə, a pə gha mənti məhərli wəzə, a gha ngati pətsa va, war njasa citəjee va mə dəlagwa» kə. ⁶ Sana kiy, sləni ghəra Yesəw mə ghwəmə na, wəzəba ghənzə na tərəjw kaa na ka ta Hyala tikə tə hidfi. Sa nzanay, Yesəw na mətəkwəl tsaa jakə mbəzli wəzə wəzə lə Hyala. Jakəva tsa vay, aa tañəti *sla kiri tsaa niy slanti Hyala ta jakəva lə mbəzli kwataja. Sa nzana shi đi Hyala bəmmə sənəzvay, a ghəshi tañəti ni kwataja.

⁷ Mba'a kə sla kiri tsa kwataja va niy nzaa sa kama kwəma dzar kwa nzay, niy dza Hyalaa sla kwa baka kiri nza lə mbəzliw. ⁸ A ghwəmmə sənay ya tə nahwəti kwəmaa niy gəzəkə Hyala va kaa mbəzli nzə. Fəti niy bənsi na mbə gəzə kwəma nzə va niy ni:

A tsahwəti vəghwə dzaa nza tifa, kə kwa sləkəpəy,
hala vəghwə tsa va na,

ta sla yəwən kiri dzee lə ka *Izərayel,
mba'a lə ka Zhəwda, ta jakəva ghəy li shi.

⁹ Yəwən sla kiri tsa dzee va ta slay,
ghəngəhən dza naa nza lə sla kiri tsa kwataja.
Ghala pətsaa niy kəəsəkəvəree va jijihishi ka Izərayel
lə dəvee səvəri mbə hidfi ka *Ezhipətə,
ta jakəva ghəy li shi niy slee kiri tsa va.

Dzəghwa mba'a ghəshi zhəghanavə hwəm
kaa jakəva tsa ghəy va li shi.

Dzəghwee ki mba'ee zlashi tə mbərkə kwəma va
kala zəzə mee dzəkən shi, kə kwa sləkəpə.

Yən yən kwa sləkəpə gəzə na kwəma va.

¹⁰ Ma yəwən sla kiri tsa dza ghəy va
ta sla lə ka *Izərayeləy, vanay njasa dza naa nza:
Ghala vəghwə tsa vay, ta fanambəshi
kwəma pəhətee dzee mbə ghən shi,
mba'ee tsaslambə mbə nefer shi difa.
Yən dza naa nzaa Hyala shi,
ghəshi na, ni ya mbəzli kwərakwə.

¹¹ Ka dza tsahwəti ndəə nza mbə shi
gar gəzə kaa ndə ghalay, ya kaa zəmbəghəy na:
A ntsa, wəzəba sənata gha
Hyalaa sləkəpə na, kəw.
Sa dza naa nzay,
ta sənara dza ghəshi gwanashi
ya tsa jəw tsa, ya tsa dikə tsa.

¹² Ta pələta kwəma shi jikir na dzee mbə nəfə tsee,
ka dzee zlata mbə nəfə tsee ghwəla.
Yən yən kwa sləkəshi gəzə na tsəgha, kə.

¹³ Njana nə Hyala yəwən kiriy slee lə mbəzli, kə kiy,
aa fəy tsa kwatəna va sla kiri ka tsa pəhal tsa dfi naa gəzə
ki. Nashi gha shiy halishi, mba'a ghəshi mənishiy shi
kwatəna kiy, gwa'a na vəghwə tsa niva shiy.

9

Sləni *ka ta Hyala tə hidfi lə sləni Yesəw mə ghwəmə

¹ Ghala vəghwə tsaa niy gha Hyala vaa *sla kiri
ta jakəva lə mbəzli kwatənay, a Hyala niy banavəshi
*kwəma pəhəti na kaa ngəshi, nza mbəzli mbəə sənay
njasa dza ghəshiy tsəfəkwə kwa kwəma Hyala. Mba'a
mbəzli niy ngati pi ta tsəfəkwə kwa kwəma Hyala mbə.

² Avanay njasa niy ngati ghəshi *Gaska va. Mba'a ghəshi

təhəvəri Gaska va kwa jipəjipə nzə lə gwadə. Ma kwa taña pətsa vay, pətsa Hyala dəwdew tsa, kə məndi slən tsa ci. Mba'a ghəshi fambə gərkəwa mbəba, mba'a tabəl tsa ka məndiy fə peŋ tsa Hyala ti. ³ Ma kwa baka pətsa ləy hwəm gwadə tsa vay, pətsaa gwəra dəwdew tsa, kə məndi kaa slən tsa ci. ⁴ Mba'a ghəshi fambə shi məntim tə tsahi mbəzə, nza ka ta Hyala ndi shiy zən wəzə ni nja 'wərdi ti shi. Zhini mba'a ghəshi fambə *sərndəkə mbəba, tə hwəm ci lə kwa hwər ciy, mba'a məndi manakən tsahi mbəzə. Sərndəkə tsa vay, ghəci ci na sla kiri tsa slati Hyala li shi. Ma kwa sərndəkə tsa va na, mba'a həlapə mbəzə kwa, lə shi zəməə niy banavəshi Hyala va mbə gamba, *manə kə məndi kaa slən tsa shi kwa həlapə va. Kwa sərndəkə tsa va difay, mba'a gəta Araŋw va pəsəkə kəslifi niy nza kwaba. Mba'a hərezliy niy tsaslati Hyala kwəma pəhəti na ti shi kwaba difa. ⁵ Tə sərndəkə tsa vay, mba'am vasati shiy bakə lə bəkəbəkəhi nja *ndə kwal tsa Hyala ti shi, nza mbəzli mbəə sənay tə shi va, mbə pətsa ngatim va na Hyala, kə ghəshi. Ma bəkəbəkəhi shi va na, mba'a ghəshi pəlakənshi kən sərndəkə tsa va, tə pətsa ka ndə ta Hyala tsa dikə tsaa məsə miymiy dəbəkə ta pəli kwəma mbəzli jikir na. Ava kwəma dəe gəzarwəy jəwə tsətsəə dzəkən pətsa va.

⁶ Ma sa ngati ghəshi pətsa va lə shiy ghəngəhən ghəngəhən tsəgha kiy, ka dzəmbə kwa taña pətsa va ka

9:3 9:3 səvəri 26:31-33; SləniTaH 16:2; Ebr 6:19; 9:7, 12; 10:20 9:4 9:4 tabəl tsa məntim tə tsahi mbəzə: Səvəri 30:1-6; sərndəkə: Səvəri 25:10-16; manə: Səvəri 16:32-35; gəta Araŋw: Bəla 17:21-25; hərezli tsaslati Hyala kwəma pəhəti na ti shi: Səvəri 25:16 9:5 9:5 səvəri 25:18-22 9:6 9:6 10:11; Bəla 18:2-6

ta Hyala vici va vici va ta mənı sləni shi. ⁷ Ma kwa baka pətsa Hyala vay, war dikə tsa ka ta Hyala na saa nza kwal və ta dzəmbə ghəci. Kwətiŋ səfa ci gwa'a tsəgha ka naa dzəmbə mbə piya. Ma sa ka naa dzəmbəy, lə miymiy dəbəkə ka naa dzəmbə ta dəvə ci ta bəshi kaa Hyala, ta pəli kwəma ci jikir na, lə sa mbəzliy mənıti *kwəma jikir na, kala sənata ghəshi. ⁸ Avanta kwəma dı *Safə tsa Hyala cimmə dzəkən shi va: Kama na war ghwəlay kə kwa taŋa pətsa ka ka ta Hyala vaa ghəra sləni shi mbə tibay, ka kwəmavə kwal nihwəti mbəzli ta dzəmbə kwa baka pətsa vaw, war dikə tsa ka ta Hyala kwətiy na sa nza kwal və. ⁹ Ma sləni ghəra ka ta Hyala va mbə pətsa vay, avanta kwəma dı na cimmə ghwəmmə mbəzli ndatsə: Shi ka mənıdi vaa banta kaa Hyala, lə dəbəkə tsa ka mənıdi vaa bantay, mək ghəshi ta pəli jikir tsa mbəzliy bə shi vaa səəkə kaa Hyala, ta kwəmavə nəfə tsa dəwdew tsa ghəshiw. ¹⁰ Ma ntsaa bə shi tsəgha ni va kaa Hyalay, a nəw na *kwəma pəhəti Hyalaa dzəkən shi zəmə lə shi sa, mba'a dzəkən ya bə shiy ghənghən ghənghən. Ma kwəma pəhəpəhə na vay, dzəkən shi tikə tə hidı na gwa'a tsəgha. Ta vici jəwə tsətsə pəhəti Hyala kwəma va, pa' va vici dza naa mbaranti kwəma pəhəti na va ki.

¹¹ Nanay, a *Kəristəw səəkəy ki, ghəci dikə tsa ka ta Hyala. A ghwəmmə kwəmavə shi wəzə ni mbə dəvə ci. Ma pətsa ghəra na va sləni ci tiy, wəzəba ghəci na tərəŋw kaa pətsa kwatəŋa va. Tikə tə hidı na pətsa vaw, mbəzli ngati na pətsa vaw, Hyala ngati na. ¹² Sa

9:7 9:7 5:3; 9:25; 13:11; sləniTaH 16:2-16 9:9 9:9 7:19; 9:2 9:10
9:10 sləniTaH 11; 15; Bəla 19 9:11 9:11 4:14 9:12 9:12 7:27; 10:4;
sləniTaH 16:14-16; miymiy Kəristəw: 9:25; 12:24; 13:12,
20; Mt 26:28; Rm 3:25-26; 1Pi 1:2, 18-19; 1Zhŋ 1:7

dzəmbəy Kəristəw dzəmbə pətsaa gwəramti dēwdēw vay, lə miymiy bəsher, ya lə miymiy məcerir ta dəvə, ta bəshi kaa Hyala dzəmbəy naw. Ghən tsa ciy bənavə na kaa məti, mba'a dzəmbəy lə miymiy ci ta bəshi kaa Hyala. Kwətiŋ səda dzəmbəy na, makə tsəgha ki. Lə miymiy ci va shikəshi mbəlītəmmə na va kwəma ghwəmmə jikir na, ta kwa ndimndim. ¹³ Ma kwatəŋa sa ka mbəzliy cə'wə Hyalay, həŋ ka ghəshiy bəvə miymiy bəsher mba'a miymiy kəbəhi, ka məsəshiy dzəti vəgha mbəzliy lədamti kwəma pəhəti Hyala. Həŋ ka ghəshiy bəvə mbəkəwəli sla, həni ghəshi hənamti, ndi ghəshi ndamti ka ti pəsər tsa vaa dzəti vəgha mbəzli va difa. Sa ka ghəshi vaa məni kwəma va tsəghay, ta yabanti ndə va sa hwayvay na va lə kwəma jikir na. ¹⁴ Mba'a kə miymiy dəkəkə mbay yabanti mbəzli va kwəma kən shi jikir na kiy, hanabə miymiy Kəristəw ki na. A ghwəy nay ka məni kwəma jikir na Kəristəwəw, aa bənavə ghən tsa ci də'wə ghən tsa ci kaa Hyala ta məti. Safə tsa Hyala kwa bəpə piy ya hwəmbə kəətiti na. Miymiy ci dza naa yabanti kwəma ghwəmmə jikir na, nza nəfə tsa ghwəmmə nza dēwdēw, kala dza ghwəmmə məni kwəmaa dzaa zantəmmə, nza ghwəmmə ghəra sləni kaa Hyala kwa bəpə piy. ¹⁵ Tə mbərkə məti ci va məniy Kəristəw ka mətəkwal ta jakə mbəzli lə Hyala. A dī na gəzəy, yəwən sla kiriy slati Hyala lə mbəzli. Sənzənvay mbəzli harvə Hyala na, ta kwəməvə shi wəzə ni gəzəkə Hyala bənsi kaa mbəzli nza ta kwa ndimndim dza ghəshi. Tə mbərkə məti mətiy Yesəw va dza ghəshiy kwəməvə shi va. Sa nzanay, məti va mbəli ti na mbəzliy mənti kwəma jikir na, ya ghala pətsaa niy jakəshi ghəshi lə Hyala mbə kwatəŋa jakəva tsa va.

¹⁶ A ghwəmmə sənay, mba'a kə ndə tsasliti njasa dza mbəzliy zəmə ghi tsa ciy, sa ka məndiy nay ghəci mətiy ka məndiy gha məni kwəma tsasliti na va. ¹⁷ Sa nzanay, ka mbə ka zəmə ghiy dzəmbəshi mbə zəmə ghi tsa ntsa va ghəci ghwəlay tə ghwəməy diw, war sa ka na mətiy. ¹⁸ Ava tsəgha na ya lə tsa mbəradzə va sla kiri kwərakwə ki. Piyəŋ ka məndiy slakən miymiy dzəkən, ta mbə jakəva tsa vaa nza wəzə. ¹⁹ Ma niy nza mbəradzəy, pərba kwəma pəhəti Hyala gwanata niy gəzanashi *Məyizə kaa mbəzli gwanashi, njasa niy gəzanakəshi Hyala. Ləy hwəm ki na, həŋ bəvə miymiy məcerir lə miymiy bəsher, mba'a jakətishi lə yam. Dzəghwa həŋ bəvə kəslifi *Isəpə mba'a pəərətishi lə shiti təmbəkə tsa ghəm tsa. Ka yəkwə miymiy va ghəci lə shi va, ka məsəshiy dzəkən Zliyahi kwəma pəhəpəhə na va, ka məsəshiy dzəti mbəzli va gwanashi difa. ²⁰ Ma kəə ni kaa mbəzli va ghəci mbə məsəshi na: «Ava lə miymiy məsəŋwəy ya ni sləy Hyala kiri ta jakəva lə ghwəy nza ghwəy danta fəti» kə. ²¹ Ka na dza difay, tsəgha ghəci bəslakən miymiy va kən pətsa ngatim va ta ta Hyala, lə dzəkən shi ghəra məndi sləni li shi mbəba gwa'a. ²² Ma kə kwəma pəhəti Hyalay, bəla dikə na mbə shiy gwanashiy, war məndi məsəti miymiy ti shi ka ghəshiy nza wəzə va Hyala. Kala mba'a miymiy shikəshi kiy, ka mbə Hyalaa pəlata kwəma ndə jikir naw.

Lə miymiy ci shikəshi banti Yesəw *kwəma jikir na kən mbəzli

²³ A ghwəmmə sənay, sləni niy ghəra *ka ta Hyala va kwatəna mbə pətsa ngatim va ta ta Hyalay, pəghə shi mə ghwəmə niy nza na. A ghəshi niy məsəti miymiy

9:19 9:19-20 səvəri 24:6-8; Ebr 9:12-13; isəpə: SləniTaH 14:4, 6; Bəla 19:6 9:22 9:22 SləniTaH 17:11 9:23 9:23-24 8:5

tə shiy gwanashi ta mbə ghəshiy nza wəzə kwa kwəma Hyala. Ni katarj ni shiy mə ghwəmə kwərakwə kiy, nihwəti miymiyəy tanəti miymiy dəbəkə dza ghəshiy nza. Miymiy Yesəw *Kəristəw tsaə banavə ghən tsa ci va kaa mətə na ghəshi. ²⁴ Dzəmbəy Yesəw dzəmbə pətsa ngati mbəzli ta ta Hyalaw. Pəghə shi katarj ni mə ghwəmə na ghəshi gwa'a tsəgha. Ma na Kəristəwəy, dzəmə ghwəmə dzəməy na, tə pətsa nza Hyala. Nanay, kwa kwəma Hyala na mbə cə'wə tə ghwəmmə. ²⁵ Dikə tsa ka ta Hyala mbə *ka Zhəwifəy. Piya va piya va ka naa nza mbə dzəmbə pətsa katarj tsa va dēwdēw tsa. Lə miymiy dəbəkə ka naa dzəmbə ta dəvə ci, ma na Yesəw Kəristəw naci kiy, kwətij səda banavə na ghən tsa ci kaa Hyala ta mətə. Wəkə ghənzə tsəgha. ²⁶ Mba'a kə niy banavə ghən tsa ci kaa mətə dāj səda nzay, tərəjw niy dza naa sahwə ngəra'wə ghala ngati Hyala hidī. Ghala vəghwə tsa nza hidī ndəkwə ndəkwə ta kədi səəkəy na, mba'a banavə ghən tsa ci kaa Hyala ta mətə kwətij səda, ta pəli kwəma mbəzli jikir na. ²⁷ A ghwəmmə sənay, ya wa ndəy, kwətij səda dza naa mətə. Ma ləy hwəm na, nza Hyala sla ngwəvəə dzəkən. ²⁸ Ava tsəgha mənta na lə Kəristəw kwərakwə ki. Kwətij səda mətij na ta pəli jikir tsa mbəzli dāj. Sa ka na səəkə tə kwa baka səda ciy, ta pəli kwəma mbəzli jikir na dza naa səəkə ghwəlaw, ta mbəli mbəzliy ndəghə dza naa səəkə.

10

¹ A na kwəma pəhəti Məyizəy, nja məcakwə shi wəzə ni dzaa səəkə va Yesəw na gwa'a tsəgha. Mənti ghəshi ya pəghə kwəma ni katarj ni va shiyəw. Ka mbay

9:26 9:26 7:27 9:28 9:28 3:6; 10:10; Ezay 53:11-12; Mt 26:28; 1Kwər 15:50-53 10:1 10:1 8:5

naa mənti nefer mbəzliy dī kətivaa dzəvəgha Hyala d̄ewd̄ew tepəw. Shi slasla məndi va war shi kwətij ni, zhevi kaa Hyala njasa səəkə piyay, ka mənti nefer mbəzli ghəshi d̄ewd̄ew ta dzəvəgha Hyalaw. ² Mba'a kə shi slaslam va kaa Hyala wəkə ta nza nefer mbəzli d̄ewd̄ew nzay, a ka ta Hyala niy dzaa zlashi slasla shiy kaa Hyala nza. Sa nzanay, slaslahwə ma ghəshi shiy kwətij səda nzay, ka dza mbəzliy favə jikir tsa kən shi mbə nefer shi nzaw. ³ A na shiy niy slaslam va njasa səəkə piyay, slasla shi ma məndi na, kwəma mənti mbəzli jikir na na sa ka ghəshiy zhiniy zazanshi kaa mbəzli. ⁴ Sa nzanay, ya njaa na, ka mbay miymiy slay lə kwəy pəlamti jikir tsa mbəzli mbə nəfə Hyala tepəw.

⁵ Va tsəgha niy nə Yesəw Kəristəw kaa Hyala, ghəci dzaa mađiy səəkəə dzəti hidfi. Ma kə niy niy:

«A Hyala, e sənay, ka dī shi slaslaŋa məndi ni, lə shi bəbəŋa məndi ni ghəngəhən ghəngəhən ni ghaw. A gha ngatəra nja ndə ngəri, nzee mbəə ndaŋa piy tsee.

⁶ Vəshiŋa gha ta dəbəkə tsa ndindiŋa məndi, lə ta dəbəkə tsa slaslaŋa məndi, ta mbə ghaa pəlanay jikir tsa mbəzliw.

Ma na dī ghay, ka dī fəti mbəzli va gha.

⁷ Ava va tsəgha nə ya ki: Avanara Hyalee.

E səəkəraa dzəti hidfi ta məni kwəma dī nəfə tsa gha.

Njasa tsasliti məndi vaa

dzəkənee mbə Zliya gha, pən» kə Yesəw niy ni.

⁸ Ghənzə na kwəma gha Kəristəw gəzəkə kaa Hyala, sa nə na va: «E sənay, ka dī shi slaslaŋa məndi lə ni bəbəŋa məndi ghəngəhən ghəngəhən ghaw. Vəshiŋa gha ta dəbəkə tsa ndiŋa məndi lə ta dəbəkə tsa slaslaŋa məndi ta mbə ghaa pəlanay jikir tsa mbəzliw»

kə. Ya tsəgha gəzəkə kwəma pəhəpəhə nay, ka təbanta ghəshi kaa Hyalaw. ⁹ Ma kə Kəristəw dibay: «A Hyala, avanara, ta məni kwəma dī nəfə tsa gha səəkəree dzəti hidī» kə. Ava tsəgha paslamti Hyala sləni slasla shiy niy slaslantam va kwatəna nanzə ki, mba'a mbəərəti lə məti Yesəw Kəristəw. ¹⁰ Nanay a Hyala bəhwə *kwəma jikir na kən ghən tsa ghwəmmə, sa nzana mba'a Yesəw mənti kwəma dī nəfə tsa nzə. Aa bənavə ghən tsa ci kaa məti kwətij səda ta kwa ndimndim.

¹¹ Ka ta Hyalay, tifa ka ghəshiy nza vici va vici va məgarə, ta məni sləni shi. Ka slasla shiy ya hwəmba kaa Hyala. Ya tsəgha nzə kiy, ka nza miymiy dəbəkə wəkə ta banti jikir tsa kən mbəzliw. ¹² Ma na Yesəw Kəristəw nacy, war tsər kwətij səda ci bəvə na ghən tsa ci kaa Hyala ta mətij. Gwa'a, mək nava məti ta pəli jikir tsa mbəzli, ya ta pa' hwəmba. Dza na lə hwəm ki na, mba'a dzaa nzəyəy tə dəvə kwa bəzəmə Hyala. ¹³ Sənzənvay, ə ndəghə na vəghwə tsa dza Hyalaa mənti ka jaka ci ka shi kədi na səda ci ti shi. ¹⁴ Sa bənavə Yesəw ghən tsa ci kaa məti kwətij səday, mba'a pəlamti kwəma jikir na kən mbəzli ta kwa ndimndim. Mba'a fəyshi ka mbəzli ci.

¹⁵ Ya *Safə tsa Hyala dəwdəw tsay, mbə gəzəmmə na kataj na kwəma va, kə. Sa nzanay, aa gəzəkə:

¹⁶ «Ləy hwəm vəghwə tsa vay, ta sləy yəwən *sla kiri dzee

kwa jipə ghəy lə mbəzlee.

Ta fanambəshi kwəma pəhətee dzee mbə ghən shi,

mba'ee tsaslanambəshi mbə nefer shi difa,

kə kwa sləkəpə» kə.

10:10 10:10 7:27 10:11 10:11 9:6; Səvəri 29:38 10:12 10:12 8:1
10:13 10:13 Cem 110:1; 1Kwər 15:25 10:16 10:16-17 Zher 31:33-34;
Ebr 8:10, 12

¹⁷ Zhini ma kə Safə tsa Hyala difa na: «Ka dzee zлата kwəma shi jikir na, lə kwəma təvəti ghəshi mbə nəfə tsee ghwəlaw» kə. ¹⁸ Ya sa nzana, mba'a Hyala pələta kwəma jikir na məməni məndiy, tawa ka ndə maw zhiniy ta Hyala ta pəli kwəma ci jikir na ghwəla difa kia?

Kətiva ghwəmməə dzəvəgha Hyala

¹⁹ Ava tsəghaa nava ki ngwarməhira. Tə mbərkə məti Yesəw lə miymiy ci shəkəshiy, a kwal ghwəniy ngəmmə ta səəkəə dzəghwa kwəma Hyala kala hazləni tifa. ²⁰ Fəca banavə Yesəw va ghən tsa ci kaa mətiy, a gwadə tsaa niy kəlati pətsa ka Hyalaa nza ti təhəvərivay bakə mbə. Nana kiy, a yəwən kwal tsaa kətivaa dzəvəgha Hyala ghwəniy. Yesəw də'wə ghən tsa ci na kwal tsa va, ghəci bəmmə na piy. ²¹ Yesəwəy, ghəci na ndə ta Hyala tsa ghwəmmə dikə tsa. Ghəci na ghən tsa mbəzli Hyala. ²² Njana nzana tsəgha ghənzə kiy, kətiva ghwəmməə dzəvəgha Hyala ghwəmmə lə katan katan. Mba'a ghwəmməə banavə nefer ghwəmmə, kala zəzə ma nahwəti kwəma ghwəmmə. Sa nzanay, a miymiy Yesəw *Kəristəw banti ha'wə kən ghwəmmə, ta nza nəfə tsa ghwəmmə payəy kwa kwəma ci nana ki. Mba'a yabantəmmə lə yam dəwdəw ni. ²³ Fəy ghən tsa ghwəmmə ghwəmmə gəzlinə wəzə wəzə ta kwəma gəzəkəmmə Hyala va, gəzə ghwəmmə kaa mbəzli. Sa nzanay, a ghwəmmə sənay ka gəzə kwəma Hyala bakə bakəw. War ta mənti kwəma gəzəkə na va dza na. ²⁴ Ə pə ghwəmməə kətiva kwa jipə ghwəmmə, ta mbəə bə bərci kaa ghən tsa ghwəmmə ta dīva kwa

10:19 10:19 4:16; 9:8 10:20 10:20 gwadə tsaa kəlati pi: 9:3; Mt 27:51; yəwən kwal tsaa kətivaa dzəvəgha Hyala: 2:14-15; 9:14-15; Zhj 14:6 10:21 10:21 3:6; 4:14 10:22 10:22 Ezhek 36:25; Ef 5:26 10:23 10:23 3:6 10:24 10:24 13:1

jipə ghwəmmə, nza ghwəmmə mbəə məni na wəzə na sləni. ²⁵ Ka zlay səəkə ghwəmmə ta basəva kwa jipə ghwəmmə ghwəmmə mbəzliy nəw Yesəw, njasa ka nihwəti mbəzli vaa dī ma səəkə ma. War kəəti pə ghwəmməə kəəti ghən tsa ghwəmmə kwa jipə ghwəmmə. Sa nzanay, a ghwəmmə sənay, ndəkwə ndəkwə na vici dza Ndə sləkəmmə Yesəw səəkə ti.

²⁶ A ngwarməhira, a ghwəmmə sənata na kataj na kwəma va Hyala nana. Mba'a pə ghwəmmə zhiniy məni *kwəma jikir na lə dī ghwəmməy, nihwəti shiy tifa gar slənəyshi ghwəmmə kaa Hyala ta pəlayəmmə jikir tsa ghwəmmə ghənzəw. ²⁷ Ntsaa dzaa mənti kwəma jikir na tsəghay, tərmbə nahwəti kwəma ci kala war ndəghə sla ngwəvə Hyalaw. Ngwəvə vay, ghwəə gwəramti dza naa nza, ghwəə dzaa ndi ka jaka Hyala.

²⁸ A ghwəmmə niy favə njasa niy nza na mbəradzə. Ya tsamaβa ndə niy dī ma na fəti ta kwəma pəhəti *Məyizə, mba'a mbəzli gar bakə, ya mahkan gəzəkə, a fəti və, kə ghəshiy, ə ka məndiy pəəsliti, kala zhanshi ma hwər tsa mbəzli ti. ²⁹ Kwa vəghwə tsa nzana tsəgha məndi niy məni lə ntsaa dī ma fəti ta kwəma pəhəti Məyizə ki, njaa dzam məni lə ntsaa ndərəti Zəghwə Hyala, mba'a nighəti miymiy Yesəw va yabanti nəfə tsa ci dēwdēw, ta jakəti Hyala lə mbəzli, nja shi gəmsi ni, zhini ka sawa *Safə tsa Hyalaa gwəramti wəzə ghəci difa kia? Sənay tə ghwəy, tərəjwβa ghəci dza naa sahwə ngəra'wə. ³⁰ A Hyala gəzəkə mbə Zliya nzə, ma kəy: «Yən dza naa basə ngwəvə mbəzli gwa'a. Ta mananati kwəma dzee kaa ntsaa ndərəda» kə. Zhini ma kə βa na: «Ta basə ngwəvə dza Ndə sləkəpəə dzəkən

10:26 10:26 6:4-6 10:27 10:27 Ezay 26:11 10:28 10:28 NƏW 19:15;
2Kwər 13:1 10:29 10:29 2:3; 5:8; 9:12; Mt 12:31 10:30 10:30 NƏW
32:35, 36

mbəzli ci» kə. ³¹ Mba'a kə fəti va ndə tə ngwəvə kwa kwəma Hyalaa bəpə piyəy, kwəma 'yahə'yahə dza naa nza kən.

³² Zəzətım dzəkən kwəmaa nza ghwəy mbə ghala vəghwə tsaə gha ghwəy zləba nəw kwal Hyala. A ghwəy niy sahwə ngəra'wə tərəjw va mbəzli. Ya tsəgha nzə kiyy, mba'a ghwəy niy sə'wahwə. ³³ Tə nahwəti viciy, ka tsəərəjwəy, fəcahwəti na, ka sajwəy ngəra'wə kwa kwəma mbəzli. Zhini ka ghwəy dzay, ka dəpə madigahijwəy ka məndiy sanshi ngəra'wə. ³⁴ War mbə sləjwəy hwər tsa ghwəy nza ta nihwəti mbəzli kwa fərshina. Sa ka mbəzliy zləghwəhwə shi ghwəyəy, kar ghwəy zləbavə lə vəshi, sa nzana mba'a ghwəy sənay a ghwəy dzaa kwəmavə shiy dzaa taşətishi, ta kwa ndimndim, pə ghwəy.

³⁵ A ngwarməhira kwa kwal tsa wəzə tsa nza ghwəy, bənavəm nefer ghwəy kaa Hyala, kala zəzə ma nahwəti kwəma. Sa nzanay, ta ndəjwəy zhəmə tərəjw na dza Hyala. ³⁶ Wəzə na ghwəy mbay sə'wəti kwəma ta mbə ghwəy dza kwa kwəma kwa kwəma. Ta mbə ghwəy mbata mənı na dı Hyala va kwəma ghwəy mananta. Ma tsəghay, a ghwəy dzaa kwəmavə shi gəzəkə Hyala bəjwəy wəzə ni. ³⁷ Sa nzanay, a Hyala gəzəkə mbə Zliya nzə, a kəy:

Ndal tərmbə vəghwəw, jəwə tsətsə tərmbə na,
ntsaa dzaa vaa səəkəy, ta səəkə dza na,
ka dza naa dzamti vəghwəw.

³⁸ Mbəzlee dzaa mbay dzəghwa kwəmee
kala hazləni mbə nefer shiy,
tə mbərkə sa ndara ghəshi nefer shi dza ghəshiy

kwəməvə piy tsaa kərə ma.
 Ma mba'a kə tsahwəti ndə dzaa tiy mbə shi,
 mba'a zhəyəy ləy hwəməy,
 ka dzee vəshi ta kwəma ciw, kə.

³⁹ Na na ghwəmməy, mbəzliy zhəghətəvashi va zhəy ləy hwəmə kwa kwal Hyala ta zashi nza ghwəmməw. Mbəzliy bənavə nefer shi kaa Hyala nza ghwəmmə. Ma tsəghay, a Hyala dzaa ndammə piy tsaa kədi ma.

11

Mbəzliy niy bənavə nefer shi kaa Hyala kwatəja

¹ Ntsaa bənavə nəfə tsa ci kaa Hyalay, aa sənay lə katan, a shi ndəghee va va Hyala dzaa mənishi, kə. Aa sənay, shi nashi ma na vay, a ghəshi tifa, kə. ² Tsəgha niy bənavə mbəzli kwatəja nefer shi kaa Hyala, mba'a Hyala faltishi.

³ Sa bənavə ghwəmmə nefer ghwəmmə kaa Hyala sənay ghwəmmə, lə gəzə kwəma nzə ngati Hyala ghwəmə lə hiđi pə ghwəmmə. Di naa gəzəy, shi nashi ghwəmmə ni na, lə shi nashi ma ghwəmmə ngatishi Hyala.

⁴ Sa nzana mba'a *Abel bənavə nəfə tsa ci kaa Hyala, va tsəgha sləniy na shiy kaa Hyala, ka tanəti ni *Kayən. Sa bənavə na nəfə tsa ci kaa Hyalay, mba'a Hyala fəy ka ntsaa dzaa dzəghwa kwəma nzə kala hazlənə tifa. Mba'a Hyala zləbavə shi bənavə Abel, mba'a ghəshi təbanati kaa Hyala. Ya tsəgha mətəy Abel, sa bənavə na nəfə tsa ci kaa Hyalay, kwal tsa wəzə tsaa cimmə na ndatsə.

⁵ Sa nzana mba'a Henəkwə bənavə nəfə tsa ci kaa Hyala, va tsəgha bəhwə Hyalaa dzəmə ghwəmmə,

11:1 11:1 Rm 8:24; 2Kwər 4:18 11:3 11:3 Ghava 1:1; Cem 33:6, 9; Rm 4:17; 2Kwər 4:18 11:4 11:4 Ghava 4:3-10 11:5 11:5 Ghava 5:21-24

ghəci ghwəla ta məti. Ndə tɪbaa zhəkəə nay, sa nzana mba'a Hyala bəhwəə dzakə ghi tsa nzəw. Aa tsaslita kwa Zliya Hyala: «Ghala vəghwə tsaa niy nza Henəkwə tikə tə hidiy, ntsaa məni shiy təbanta kaa Hyala niy nza na» kəm. ⁶ Mba'a kə ndə banavə nəfə tsa ci kaa Hyalay, aa təbanta kaa Hyala. Tsahwəti kwal tɪba ta təbə kaa Hyalaw. Ndə kəə dɪ kətivaa dzəvəgha Hyalay, a kə ndə zləbavə lə katarj: «A Hyala tɪba» kə ndə, mba'a sənay, a Hyala dzaa banavə zhəmə shi kaa mbəzliy pəla kwal tsa nzə, kə.

⁷ Sa nzana mba'a *Nəwe banavə nəfə tsa ci kaa Hyala, va tsəgha niy zləbavə na kwəmaa niy gəzanakə Hyala: «Ta ghwənikə yam dzee tərənjw ta zamti mbəzli. A pə gha mənti kwambəwal» kə. Ya tsəgha niy nashi ma Nəwe shi vay, aa niy dɪti fəti ta kwəma gəzanakə Hyala. Mba'a niy ngati kwambəwal, mba'a ghəshi dzəmbəshi lə mbəzli ci gwanashi. Mba'a ghəshi mbəlishi va yam va. Sa nzana mba'a ghəci banavə nəfə tsa ci kaa Hyalay, aa bəkə ngwəvə Hyalaa dzəkən nihwəti mbəzli tə hidɪ. Mba'a Hyala fəy ka ntsaa dzaa mbay garə kwa kwəma nzə, kala hazləni tɪba.

⁸ Sa nzana mba'a *Abəraham banavə nəfə tsa ci kaa Hyala, va tsəgha niy dɪvə na fəti ta har tsa Hyala. Mba'a dzay dzəti nihwəti hidɪ dɪ Hyala va bənci ka shi ci. Aa maɪdiy kala sənashi ma hidɪ va ghəci, mba'a tsəhəy. ⁹ Sa nzana mba'a ghəci banavə nəfə tsa ci kaa Hyalay, aa niy zləbavə nzəyəy ka ndə səəkə səəkə tə hidiy niy gəzəkə Hyala va bənci. Sa niy kafə na tə tsahwəti pi ta dzəti tsahwətiy, mbə *Gaska niy nzəy na. Kar *Izakə ghəshi lə *Zhakwapə, shiy niy gəzəkə Hyala va bənsi hidɪ va kwərakwəy, mbə Gaska niy nzəy ghəshi

diḃa. ¹⁰ A Abərahām zləḃavə nzəy mbə *Gaska, sa nzana mba'a fəy ghən ta məlmə dikə na va ngati Hyala. Məlməə dzaa ngəzla ma.

¹¹ Tə sa ḃanavə Abərahām nəfə tsa ci kaa Hyala va tsəgha kwəmvə na kwal tsaa yakə Izakə kwa *Sara, ya tsəgha niy nza naa jija, dzəghwa gwa'a gwa'a Abərahām niy halantəvay, kala gar zhini ghəciy yakə zəghwə nza. Tsəgha mənta na, sa sənay na: «A Hyala dzaa mbay mənti kwəma gəzəkə na, sa sla ma na dzərvə» kə. ¹² Ya war tsəgha niy nza Abərahām nja ntsa məti məti tsa va hali ghala pətsa vay, aa niy kwəmvə jijihiy ḃaṅ tərəṅw tikə tə hidfi ndəḃa sasərkwəhi dzəy tə ghwəmə, lə nja ndarghə kwa həl, pə gha. Kala gar mbə ndəə ḃəlatishi.

¹³ Dzəghwa mbəzli va gwanashi ki, mba'a ghəshi bəkwəshi, war lə nəfə tsa shi va ḃanavə ghəshi kaa Hyala. Ma ghəshi ta na nashiy, niy kwəmvə shi wəzə ni va gəzəkə Hyala ta ḃanshi ghəshiw. War ə na naa nashi ghəshi shi va ghəshi ghwəlashi kərakə, mba'a ghəshi vəshishi ti shi. A ghəshi niy sənay, na nashiy, ka məlmə, lə ka səəkə səəkəə gə ghəy tikə tə hidfi ni, kə ghəshi.

¹⁴ Mbəzliy gəzə kwəma va tsəghay, ə citəpə ghəshi na, mbə pəla ni shi hidfi na ghəshi ka ni shi, kə ghəshi.

¹⁵ Mbala na ghəshi niy nza mbə zəzə ni səvəri ghəshi va hidfi mbə shi nzay, a ghəshi niy dzaa kwəmvə kwal tsaa zhəghəvaa zhəti shi nza. ¹⁶ Ma dza ghəshi na shi ki na, wəzəḃa ni tərəṅw ni va hidfi dza ghəshi ta kwəmvə məḃa mə ghwəmə ghəshi mawti kən ni tikə. Va tsəgha ha'wə ma Hyala ghəshiy har slən tsa nzə. «Hyala ghəy» kə ghəshi. Sa nzana mba'a ghənzə gwəmanamtishi na

11:10 11:10 13:14 11:11 11:11 Ghava 17:19; 18:11-14; 21:2; Rm 4:19-20
 11:12 11:12 Ghava 15:5 11:13 11:13 11:9; 13:14; Ghava 23:4; 47:9; Cem
 39:13 11:16 11:16 13:14; səvəri 3:6; Mt 22:32

shi məlmə dza ghəshiy nzəy mbə.

¹⁷⁻¹⁸ Va sa bənavə Abərahəm nəfə tsa ci kaa Hyala zləbati na kəsəvə zəghwə ci Izakə ta ta Hyala li. Ya tsəgha niy gəzanakə Hyala kaa Abərahəm: «Mbə Izakə dza ghaa kwəməvə jijihija» kəy, sa dəw Hyala və ta nighə kwəma ci, nda nza naa dī fəti və na, a Abərahəm niy zləbavə slənəy kaa Hyala. Ya tsəgha niy nza Izakə kwətiñəy və. ¹⁹ Sa nzana mba'a sənay a bərçi va Hyala ta mbəə zhanakati Izakə mbə məti, kə. Va Abərahəm naciy, njasa niy mətiy zəghwə ci va, mba'a Hyala zhanakati mbə məti na.

²⁰ Sa nzana mba'a Izakə bənavə nəfə tsa ci kaa Hyala va tsəgha təfanatishi na miy kaa kar Zhakwapə ghəshi lə *Ezaw njasaa niy sənata na kwəmaa dzaa məniva li shi.

²¹ Sa nzana mba'a Zhakwapə bənavə nəfə tsa ci kaa Hyala ghala pətsaa niy dza na ta mətiy, aa təfanakənshi miy kaa ndərazhi *Zhezhefə bakanashi. Mba'a garəy tə gəta ci ka fal Hyala.

²² Sa bənavə *Zhezhefə nəfə tsa ci kaa Hyalay, aa niy gəzanakə kaa ka Izərayel ghəci ndəkəwə ta məti. Ta səvəriñwəy dza ghəwəy mbə *Ezhipətə taa nza, kə. Mba'a gəzanakəshi njasa dza ghəshiy məni lə 'yesler ci, sa ka na mətiy difa.

²³ Sa nzana mba'a mbəzliy yakə *Məyizə bənavə nefer shi kaa Hyalay, sa yakə ghəshi Məyizə mba'a ghəshi nay ka zəghwə wəzə na, kala hazlənishi ma ghəshi, mba'a ghəshi dzəghwashi kən kwəma gəzəkə mazə ka Ezhipətə, mba'a ghəshi mbələy tir mahkan.

²⁴ Sa nzana mba'a Məyizə bənavə nəfə tsa ci kaa

11:17-18 11:17-18 Ghava 21:12; 22:1-14; Zhk 2:21 11:19 11:19 Rm
4:17 11:20 11:20 Ghava 27:27-29, 39-40 11:21 11:21 Ghava 47:31-48:20
11:22 11:22 Ghava 50:24-25; Səvəri 13:19 11:23 11:23 Səvəri 1:22;
2:2 11:24 11:24 Səvəri 2:10-12

Hyalay, sa kəliy na na kala zləba ma nza ka zəghwə zha mazə ka Ezhipətə ghəci. ²⁵ Wəzəba sa ngəra'wə kwasəbə mbəzli Hyala Məyizə diti kən məni wahə ta vici jəwə tsətsə kəy mazə mbə *kwəma jikir na. ²⁶ Mba'a təkəti, tərəjwəba tə ngəra'wə tsa dza ndəə sahwə va dəghar tikə tə hidfi njasa *Kəristəw va, dza bamaa nza, kən shi dza naa kwəməvə gwa'a gwa'a mbə hidfi ka Ezhipətə, kə. Va sa nzana, mbə fə ghən ghəci ta shi dza Hyalaa bānci kwa kwəma.

²⁷ Sa nzana mba'a bānavə nəfə tsa ci kaa Hyala va tsəgha mbay naa zlashi hidfi ka Ezhipətə ka dzay, kala hazləni ma ghəci va sati nəfə tsa mazə. Kala gwərgwərə ma ghəci ya jəw nə, njasa nzana garrə ghəci nata Hyala mbata ma məndiy nata tība kwa kwəma ci mbə ndəghwə. ²⁸ Sa nzana mba'a Məyizə bānavə nəfə tsa ci kaa Hyala va tsəgha 'wakə na *makwaghwa Pakə, mba'a gəzanshi kaa ka Izərayel, a ghəshi slasla shiy, ka bābasli miymiy shi vaa dzəti miy ceker shi gwa'a, vantaa *ndə kwal tsa Hyala tsa nza kwal bəkwəpə və səəkəə dzakə ghi tsa shi ta bəkwə ni shi Cikwahi kəy ghyeghyer shi.

²⁹ Sa nzana mba'a ka Izərayel bānavə nefer shi kaa Hyala va tsəgha slavərivashi yam kwa həl tsa ghəm tsa, war həlasan, dzəghwa mba'a ghəshi tərəshiy dzəvərishi nja dzar tə hidfiy ghwəlishi. Ma sa dī ka Ezhipətə məni tsəgha na, mba'a yam zhəkəshiy pahwəshi.

³⁰ Sa nzana mba'a ghəshi bānavə nefer shi kaa Hyala, va tsəgha ngəzlay kələm tsaa tsəbay məndi məlmə Zherikwə li, sa dəzlay ghəshi kələm tsa va mbə vici mbərfəj, ma tə kwa mbərfəja vici na, mba'a kələm tsa

va ngəzlay. ³¹ Sa nzana mba'a *Rahabə mali mbə ghi kwa ghwərghwər ðanavə nəfə tsa nzə kaa Hyala, va tsəgha zləðavə na ka'wəti mbəzli ka Izərayeləə səəkəshi ta nighə kwəma mbə məlmə va, mba'a mbəliy shi. Va tsəgha niy paslamti ma ka Izərayel kwasəbə mbəzliy niy ði ma fəti va ta kwəma Hyala.

³² Njaa dzee niy dzəkən nihwəti mbəzli kwatəja kia? Vəghwə vəya gar gəzə kwəmee dzəkən ka sla ngwəvə nja kar *Zhədiyərjw, *Barakə, *Samsərjw, *Zhefəte mba'a mazə *Davitə ghəshi lə *Saməyal, mba'a nihwəti ka gəzə kwəma Hyala kwərakwə ða kiw. ³³ Sa nzana mba'a mbəzli va ðanavə nefer shi kaa Hyala va tsəgha niy mbay ghəshi mbəz, ka zəmanti hidī nihwəti mbəzli gwa'a gwa'a, ka məni mazə dzəkən mbəzli dza lə kwal tsa katarj tsa. Mba'a ghəshi kwəməvə shiy niy gəzəkə Hyala ðanshi. Sa ka məndiy kasambəshi mbə zhəlhiy, mba'a ghəshi kalay miyedəmer zhəlhi va. ³⁴ Dza mba'a ghəshi shirkwamti ghwə pəhəy məndi, ngad ngad na ta ndishi li. Sa ka mbəzliy pəlashi ta bəkwəshi lə kafa'i na, mba'a ghəshi mbəlishi. Mbəzli daw daw bərçi ni ghəshi ngar na, dzəghwa mba'a ghəshi kwəməvə bərçi shi va Hyala. Mbəzliy ðənivə mbəz ka mbay tərəjw tərəjw ghəshi mənishi. Mba'a ghəshi təhanavə bali kaa ka sawji mbəzli pa ghəshi li shi gwa'a.

³⁵ Sa niy ðanavə nihwəti mi'i mbəradzə nefer shi kaa Hyala niy zhananakatishi Hyala mbəzli shi mbə məti, ka nashi ghəshi.

11:31 11:31 Zhə 2:11-12; 6:21-25; Mt 1:5; Zhk 2:25 11:32
 11:32 KaSlaNgw 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Sam 16:1-1Mezh
 2:11; 1Sam 1:1-25:1 11:33 11:33 KaSlaNgw 14:6-7; 1Sam 17:34-36; Dani
 6:1-27 11:34 11:34 Dani 3:23-25 11:35 11:35 1Mezh 17:17-24; 2Mezh
 4:18-37

Nihwəti mbəzli kwataŋa vay, war ngəra'wə niy sanshi məndi tərəŋw, ka bəbəkəwəshi, ta mbə ghəshiy zлата nəw kwəma Hyala. Dza ghəshi na, kala ya ma ghən tsa shi ghəshi nashi, va na tikə məti. Ta mbə Hyalaa zhanakatishi mbə məti, ta dza ghəshiy kwəmavə piy tsaawəramti wəzə. ³⁶ Mbəzliy niy bənavə nefer shi va kaa Hyala, ka 'wəshi nihwəti mbə shi, ka di'wə nihwəti lə ghwəda, ka tsashiy dzəghwa dəŋw, ka kəəsəshiy dzəghwa fərshina. ³⁷ Ka jaja'wə nihwəti lə hərəzli bakwamtishi. Ka nzərə nihwəti mbəzli mbə shi lə hwa bakə mbə bakə mbə. Ka bəkəwə nihwəti lə kafa'ih, niy məni məndi li shi. Ka nihwətiy dzay, ka dza kwaba, ka dza kwaba, lə kwəbeŋer hwətahi kwəy ya shi tərkesli kən ghən shi, sa kama shiy və shi. Ka məndiy dzay, ka sanshi ngəra'wə, ka irəshi. ³⁸ Niva mbəzliy, sa shi niy nza nzəy tsa tə hidiw. War təwrə niy təwrə ghəshi dzar mbə gamba nja 'yegwer, lə dzar mbə dəlegwigwi. Ka hihi dzar mbə ləgwə lə dzar kwa ke'wer.

³⁹ Ma mbəzli va gwanashi kiy, mbəzliy niy bənavə nefer shi kaa Hyala niy nza ghəshi. Dzəghwa mba'a Hyala vəshita tərəŋw ta mbəzli va ki. Ya tsəgha nzə kiy, kwəmavə nashi shi wəzə ni va gəzanakəshi Hyala bənsi ghəshi na shiw. ⁴⁰ Va wa mənta na tsəgha kiy, tə sa nzana mba'a Hyala tarəkə bəmmə niy gwəramti wəzə va shiy ngəmmə kwərakwə li shi. Ma dī na gəzəy, a Hyalaa dī ghwəmmə kwəmavə shiy kwa pətsa kəray ghəshi gwanammə li shi.

12

Tə Yesəw pə ghwəmmə fati mətsə ghwəmmə

¹ Ghwəmmə sana sənənva kiy, war dəzlətsəbə

tseḃayømmø ḃarj tsa mbøzliy ḃanavø nefer shi kaa Hyala kwataraata. Ghøshi ndøghammø na føti ta mbø ghwømmø ḃanavø nefer ghwømmø kaa Hyala kwørakwø. Ghønzø tsøgha kiy, zhøghanavø hwøm ghwømmø kaa shiy dzaa køriŋømmø ghwømmø mbø nøw kwal Hyala tsa ghwømmø gwa'a gwa'a. Zhøghanavø hwøm ghwømmø kaa *kwøma jikir na va ka ghwømmø døra maa tørøø dzømbø. A ghwømmø mbøø jihøva ta køsli bali dzati kwa kwøma, ta tsøhø pa' tø kwa kørkø, kala dza ghwømmøø dali ma. ² War tø Yesøw njasa nzana va pø ghwømmø fati møtsø ghwømmø na ghwømmø. Tø mbørkø Yesøw tsa va ḃanavø ghwømmø nefer ghwømmø kaa Hyala, ghøci dza naa køøtimmø ta kørkamti ḃanta nefer va ghwømmø. Yesøwøy, aa yivø sø'wa ngøra'wø, ghala ḃarjwø møndi vaa dzøvøgha tsøm ta pøøslø, kala ghørancø ha'wø va gøla møti tsøgha na va vøgha tsøm. Tø sa nzana, mba'a ghøci zøzøtiy dzøkøn shi dza Hyalaa ḃanci ta vashanci nøfø tsa ci. Møḃa na mønzyø vøgha Hyala tø pi mazø tsa nzø.

³ Tøkøtim dzøkøn Yesøw di, nighøm njasa sø'wahwø na ngøra'wø tsaa niy sancø mbøzliy mønø kwøma jikir na. Ava tsøgha tøḃø na kwøma vaa køøtitøjwøy, ta sø'wa ngøra'wø nja ghøci nza kwørakwø. Ka tøḃø ghwøy zhiniy fø daw børciy dzøti ghøn tsa ghwøyøw. ⁴ Sa nzanay, mbø mbøz tsa mbøz ghwøy va lø kwøma jikir nay, ntsaa møtiy tifa mbø, mbø ghwøy diw. Njana nzana tsøghay, ka mønø daw børcø ghwøy ma. ⁵ Ø zamti ghwøy ghøn ta kwøma gøzøkø Hyala va, ta møtsøhømmø børcø na? Njasa ka didi vaa gøzø kwøma kaa zøghwø ci gøzammø na kwøma, ma køy:

«A Zøghwee, war mba'a kø Hyalaa sløkøŋaa iŋay,

ə pə gha zləbavə.

Ka bə nəfə ghaa dzəkən ghənzəə nabəŋa ma.

⁶ Sa nzanay, ə ka kwa sləkəpəə i ntsa dī na,

də'wə ka naa də'wə ntsaa məniy ka zəghwə nzə» kə.

⁷ Njana nzana tsəghay, sə'wa pə ghwəy sə'wa ngəra'wə. Ngəra'wə tsa va ciŋwəy na nza tsa nza ghwəy ka ndərazhi Hyala. Kwəmaa tsava zəghwə tifa mba'a dəy və na, kala dza dəy tsa vaa iya? Ghəci tifa. ⁸ Va tsəgha i Hyala ndərazhi nə gwanashi, ma kala iŋwəy kəy, ndərazhi nə nza ghwəyəw. Ndərazhi kwa tsa nza ghwəy. ⁹ Zəzəvəm njasa ka dəhimmə tikə tə hidiy immə di, war mbə dfaŋshi fəti ghwəmməə nza ngəshi tsəgha. Hanaba Dəmmə Hyala mə ghwəmə ki pə ghwəy ki na. Fəti pə ghwəmməə di və tərəŋw, ta mbə ghwəmməə kwəməvə piy tsa kərə ma. ¹⁰ Dəhimmə tikə tə hidiy, ta vəghwə jəwə ka ghəshiy immə njasa dī nəfə tsa shi. Ma dəmmə tsa mə ghwəmmə naciy, ta wəzə tsa ghwəmmə immə na, ka kəətimmə, ta mbə ghwəmməə nza ka mbəzli dəwəwə nja ghənzə, ta kwa ndimndim. ¹¹ Ghala pətsa ka na vaa imməy, nja kwəma 'yahə'yahə na ka ghwəmmə favə, kala vəshi va ghwəmmə. Ma ntsaa sə'wəti kwəma vay, ləy hwəm na aa taa sənay wəzə tsa kwəma va, kwəmaa təbanta kaa Hyala dza naa məni, ka bənci zərkə ghənzə taa nza.

Kwəma ka məndi məni məhərliy dzəkən

¹² Ghwəy ghwəy shiy nəw kwəma Yesəw kiy, jihəvam, pəlhəm, pə ghwəy satiŋwəy ta dza kwa kwəma kwa kwal Hyala. ¹³ War kwa kwal tsa tidid' tsa, pə ghwəy dza. Əntaa mbəzliy cigəzlaŋə bəti tərə ma, wəzəba

mbəlishi ghəshi na, ma nza ghəshi garəshi wəzə kwa kwal Hyala.

¹⁴ Pəlam kwal tsa kwəməvə zərkə kwa jipə ghwəy lə mbəzli gwanashi, zhini ka pəla məninqwəy ka mbəzli dəwdew ni. Sa nzanay, war ntsa dəwdew tsa na saa dzaa nay Ndə sləkəpə lə mətsə ci. ¹⁵ Məntim məhərli vantaa ndə mbə ghwəy ya kwətinq təhwəlay kwəməvə wəzə hwər tsa mənti Hyala va ta mbəzli. Məntim məhərli vantaa ndə mbə ghwəy dzaa məniny nja kəslifi darə 'yaghwakə na, ka na dza na, ka kəli, ka sanshi ngəra'wə kaa nihwəti mbəzli lə darə ci va. ¹⁶ Difa, məntim məhərli vantaa ghwəy dzaa mənī kwəma ha'wə ha'wə na. Nəghətaa ghwəy fati ndərə tə shi wəzə ni ndəwəy Hyala nja shi gəmgəm ni, njasa niy mənti *Ezaw va ma. Sa dza nay, mba'a panavə dikə Məkaji tsa nzana kaa məsakən tsa ci *Zhakwapə, war ta zəmə dfa kwətinq səda ci gwa'a tsəgha. ¹⁷ Dza ləy hwəm difa kiy, a ghwəmmə favə njasa niy zhini naa pəla təfə miy tsa dəy lə bərqi, dza tərəh ghəci tərhay. Ya tsəgha niy nzana, lə wahəta Ezaw niy zhiniy zhimbəyəy, niy mbay dəy zhiniy zhəghanti kwəma gəzəkə na kwa kwəma Hyala ghwəlaw.

¹⁸ Na ghwəmmə dəlagwa dzammə ghwəmmə naa dzəvəghay, dəlagwa tikə tə hidī gar ndəwata məndi njasa niy basəshi hwəlfə ka *Izərayel va ta səda nəzə kwatəna naw. Dəlagwa *Shinay niy basəshi ghəshi va ta səda nəzəy. A ghəshi niy nata ghwə mbə tsə mbəba birəw birəw birəw, mba'a ghəshi niy nata kwəsli tərəw tərəw na məba, kalaa nza wəw pi tifa. Mba'a ghəshi

12:14 12:14 12:11; Cem 34:15; 1Kwər 7:15 12:15 12:15 Nəw 29:17;
Gal 1:6 12:16 12:16 Ghava 25:29-34 12:17 12:17 Ghava 27:30-40
12:18 12:18-19 Səvəri 19:16-22; 20:18-21

favə səpapəli mbə gaka nja dərəzli van. ¹⁹ Mba'a ghəshi favə gaka təlimə, mba'a ghəshi favə məli Hyala mbə 'wanə. Dza mba'a hazləni niy kəsəvəshi. Mba'a ghəshi dzəmbəshi mbə cə'wə Hyala va nəghətaa ghənzə zhiniy gəzanshi gəla kwəma va. ²⁰ Sa nzana 'yahə'yahə kwəma nzə va və shi. Ma kə Hyala na: «Mənim məhərli, mba'a kə ndə, ya dəbəkə kwəfaghata dəlagwa vay, mba'am pə'wanti lə hərəzli, paslamti» kə. ²¹ Kay, shiy niy nashi ghəshi vay, tərəŋw niy dzamti ghəshi her shi, lə *Məyizəy ka gəzə: «Tapə yən dzəmbəra mbə gwərgwərə va hazləni» kə.

²² A na na ghwəy na ghwəy kiy, ta səfa dəlagwa har məndiy «Dəlagwa *Shiyaŋw» səəkə ghwəy garəŋwəy. Mə pətsa nza məlmə Hyala kwa bəpə piy. Məlmə nə məndi: «Məlmə Zherəwzalem mə ghwəmə» kə məndi. Mbə məlmə va ka vərəm tsa ka kwal Hyalaa basəva gwa'a gwa'a. Ka fal Hyala ghəshi lə vəshi. ²³ A ghwəy jakəŋwəy lə kwatəŋa ndərazhi Hyala, shi tsasliti na slən tsa shi və mə ghwəmə, səəkəə dzəmbə dəvə Hyalaa dzaa sla ngwəvə ntsa tə hidfi gwa'a gwa'a səəkəŋwəy ghwəy. A ghwəy tsəhəŋwəy kwa kwəma mbəzli dəwəwəw ni va Hyala, dfi naa gəzəy, məcakwə mbəzliy tsəhəshi mə ghwəmmə va Hyala. ²⁴ Dzəvəgha Yesəw səəkəŋwəy ghwəy. Ghəci ndə dimə ghən tsa kwa jipə Hyala lə mbəzli, li slati Hyala yəwən *sla kiri tsa slati na lə mbəzli tə mbərkə miymiy ci shikəshi. Ni Yesəw va miymiy shəkati məndi tə hidfiy, a ghəshi tərəŋamti ni *Abel va miymiy niy nza.

²⁵ Nana kiy, wəzəba məni ghwəy məhərli wəzə ta dfi fəti ta kwəma gəzəŋwəy Yesəw. Ma mbərədzəy, mbəzliy

12:20 12:20 SƏVƏRI 19:12-13 12:22 12:22 13:14; Gal 4:26; ShiZhy
5:11; 21:2 12:23 12:23 Lk 10:20 12:24 12:24 8:6; 9:12; Abel: Ghava 4:10
12:25 12:25 6:4-6; 8:1; SƏVƏRI 20:22

niy di ma fəti va Məyizə tsaa niy gəzəpə kwəma Hyala va tikə tə hidfi niy. Tərənjw niy sahwə ghəshi ngəra'wə. Hanaba ghwəmmə ki, ka ghwəmmə mbəlimmə va ngəra'wə ghwəmmə kala dzaa di fəti kaa Yesəw ghəci tsaa gəzəmmə kwəma səəkə mə ghwəmə na? ²⁶ Ghala pətsaa niy gəzə Hyala va kwəma kaa ka Izərayeləy, a hidfi niy mənjkədfishi. Sana kiy, mbə zhini naa gəzəmmə ndatsə: «Ta zhini dzee mənjkədfiti shiy kwətij səda difa, ka dza naa nza kwataka hidfi shi dzee mənjkədfiti gwa'a tsəghaw, lə ghwəməta dza naa nza» kə. ²⁷ Mbə kwəma gəzəkə na va, nə na: «Ta zhini dzee mənjkədfiti hidfi, kwətij səda difa» kəy. Ta kwəfəghə dza shi ngati na gwanashi, ka zamtəvashi di naa gəzə. War shiy kwəfəghəshi ma dza naa tərə ta kwa ndimndim.

²⁸ Njana nzana mba'a Hyala dzaa ndammə pətsa sləkə na kwəfəghə ma kiy, mananta 'wəsa ghwəmmə, fal ghwəmmə lə nəfə kwətij, ka mənə shiy təbanta, ka hazləni və, ka ha'wə ti. ²⁹ Na katanj nay, ma Hyala ghwəmmə na nəw ghwəmmə kwəma nzə na, nja ghwə na, war ka tsə də'wə ghən tsa nzə birəw birəw birəw. Ta mənə ngwəvə dza naa dzəkən mbəzliy mənə kwəmaa təbanta ma.

13

Njasa ka mbəzli mənə ta mbəə təbanta kaa Hyala

¹ Ə pə ghwəy dīva kwa jipə ghwəy nja ngwarməmə mbə nəw Yesəw *Kəristəw. ² Əntaa ghwəy zlay ka'wə ndə məlmə lə wəzə, ka fanci gwəci tsa ci kəghi tsa ghwəy ma. Ava tsəgha mənəti nihwəti mbəzli niy

12:26 12:26 Səvəri 19:18; Azh 2:6, 21 12:28 12:28 13:14 12:29
12:29 Nəw 4:24 13:1 13:1 6:10; 10:24; 13:16; 1Pi 1:22 13:2 13:2 Ghava
18:1-8; 19:1-3; Zhəwbə 31:32; Rm 12:13; 1Tim 3:2; 5:10; 1Pi 4:9;
3Zhj 8

nza, dzəghwa ghəshi mba'a ghəshi ka'wəti mbəzli wəzə mba'a ghəshi fənəyshi gwəci tsa shi, kala sənashi mbəzli va ghəshi. Mbalaa ka kwal Hyala na shi va. ³ Zəzəm dzəkən mbəzli kasaghwa məndi kwa fərshina, war njasa nza ghwəy kwa fərshina va li shi kwərakwə. Zəzəm dzəkən mbəzli ghəzlitim, njasa nza ghwəy li shi jakə tə ghəzli ghəzlitishi məndi va dība.

⁴ Ya wa ndəy, ə kə fati bamaa dzəti kwəma gəzə Hyala vaa dzəkən bəva. Mbəzliy bətəvashiy mba'a ghəshi ndəghwəti jakəva tsa shi dēwdēw. Sa nzanay, ta sla ngwəvə dza Hyalaa dzəkən mbəzliy məməni ghwərghwər lə dzəkən mbəzliy məni kwəma ha'wə ha'wə na.

⁵ Əntaa ghwəy dzaa banavə ghən tsa ghwəy kaa dī gəna ma, war vəshi pə ghwəy vəshi lə ni mbə dəvə ghwəy shiy. Sa nzanay a Hyala gəzəkə, a kəy: «Ma ghay, ka zlaŋa yaw ta kəətija dzee, ya hwəmba» kə. ⁶ Va tsəgha mbə ghwəmməə garəmməə, ka gəzə lə nəfə kwətij, kala hazləni ma.

Hyala kwa sləkəpə na saa kəətira.

Shiy tībēe hazləni və shiw.

A shi dza ndə vaa məntəraa? pə ghwəmməə.

⁷ Zəzə tə ghwəy dzəkən mbəzliy niy 'warjwəy kwal mbə kwəma Hyala, mbəzliy niy gəzarjwəy kwəma Hyala. Nighətim njasa niy nəw ghəshi kwal Hyala pa' va məti shi. A ghəshi niy banavə nefer shi kaa Hyala. Nja ghəshi pə ghwəy məni kwərakwə. ⁸ Yesəw Kəristəw tsa sənay ghwəy vay, war ghəci va vay niy nzana ya kwatəŋa, ya ndatsə, ya pa' hwəmba na, ka zhəghəva

13:3 13:3 10:34; Mt 25:36 13:4 13:4 1Kwər 7:2-4; 1Tes 4:3-8 13:5
 13:5 Nəw 31:6, 8; Flp 4:11-12; 1Tim 6:7-10 13:6 13:6 Cem 118:6
 13:7 13:7 6:12; 1Kwər 4:16

naw. ⁹ Mənim məhərli wəzə vantage ghwəy gwəravəə nəwhwə nihwəti hwəlfə kwemer bənipə məndi va ghəngħən ghəngħən ni, mba'a ghwəy zlay kwal Hyala. Wəzəba ndammə wəzə hwər tsa məntəmmə Hyala va bərçiy dzəmbə nefer ghwəmmə na. Nza ghwəmmə mbəə nəw kwəma Hyala ya pa' hwəmba. Shi zəmə zəmə məndi ka naa bə bərçi kaa nefer mbə kwəma Hyalaw. Mbəzliy nəwvə shi bəni məndi vaa dzəkən shi zəməy, shiy tifa ghəshiy kəətishiy nzaw.

¹⁰ Ka ta Hyala *ka Zhəwifə va niy ghəra sləni mbə *Gaska Hyala niy nzay, ka zəməvə shi fə ghwəmmə ta ta Hyala ghəshiw. Di naa gəzəy, məti Yesəw va tə ghwəmməy, ka kəətishi naw, sa nzanay war kwəma jiji shi na sa fə ghəshi ghən ti. ¹¹ Ka dikə tsa mbə *ka ta Hyala ka Zhəwifəə dzay, tsəy bəvə miymiy saa dza səda tsa slantim ta dəvə ci, ta dzəmbə pətsaa gwəramti dəwdəw va, ta bə shiy kaa Hyala, ta mbə Hyalaa pələta kwəma mbəzli jikir na. Ta na sliw tsa dəbəkə tsa vay, pərikə tə ngwəla, kala kama mbə məlmə ka məndiy ndanti. ¹² Ava tsəgha na məti Yesəw va kwərakwə ki, sa nzana mba'a məndi pəməkəvəri mbə məlmə ta pəəsli. Dza mba'a miymiy ci shəkəshi ta mbəə pələta kwəma mbəzli jikir na, lə ta mbə nəfə tsa mbəzli nza dəwdəw. ¹³ Njana nzana tsəghay, zlata kwəma jiji ka Zhəwifə ghwəmmə, dzammə ghwəmməə dzəvəgha Yesəw. A ghwəmmə sə'wa ha'wə tsa va jakə li. ¹⁴ Sa nzanay, tsa ghwəmmə pi nzəy ta kwa ndimndim va ghwəmmə tikə tə hidī niw. Gəzliyə kə ghən tsa ghwəmmə ta pi nzəy tsa dza Hyala ta bəmmə mə ghwəmmə. ¹⁵ Njana nzana

13:9 13:9 Rm 14:2; Kwəl 2:20-22; 1Tim 4:3 13:11 13:11 9:7;
 SləniTaH 16:27 13:12 13:12-13 11:26; Mt 27:31-33 13:14 13:14
 11:9-10, 13, 16; 12:22, 28; Flp 3:20; 2Kwər 5:6; 1Pi 2:11; ShiZhr 21:2
 13:15 13:15 Ef 5:19-20; Cem 50:14, 23

tşəgha kiy, war fal pə ghwəmmə fal Hyala ya hwəmba tə mbərkə shi mənti Yesəw va tə ghwəmmə. Ka məjə'a ni ghwəmmə shi slaslanta ghwəmmə kwərakwə. Di naa gəzəy, fal Hyala ghwəmmə kwa kwəma mbəzli gwanashi ya hwəmba. ¹⁶ Əntaa ghwəy za ghən ta məni kwəma wəzə na ya hwəmba ma. War kəəti pə ghwəy kəəti ghən tsa ghwəy kwa jipə ghwəy lə shi va ghwəy. Sa nzanay, ghənzə na slasla shiy təbanta kaa Hyala.

¹⁷ Danshim fəti kaa mbəzliy 'waŋwəy kwal mbə kwəma Hyala, ka məni kwəma ciŋwəy ghəshi. Ghəshiy, mbə ndəghwə na ghəshiy dzəkən piy tsa ghwəy, sa nzanay, ta dəw kwəma dza Hyala və shiy dzəkən. War mba'a pə ghwəy mbə dāŋshi fəti wəzə kiy, ta ghəra sləni va dza ghəshiy dza lə vəshi. Kala dza pə ghwəy dāŋshi fətiy, lə zhə kwa hwər dza ghəshiy ghəra. Tsəgha kə kiy, ka dza sləni shi vaa kəətitəŋwəy ghalabaw.

¹⁸ Cə'wə pə ghwəy cə'wə Hyala ya hwəmba tə ghəy. A ghəy sənay mbəzli dəwdəw nefer ni nza ghəy, sa nzanay, shi wəzə niy dī ghəy məni ta mbəə təbanta kaa Hyala ya hwəmba. ¹⁹ Ə cə'wəŋwəy ya kwataka ta nee bəla diba, a ghwəy cə'wə Hyala tə ya, a ghənzə ndara kwal ta kwəməvə zhəghəvee zhəvəgha ghwəy.

Cə'wə ntsaa tsasliti zliya na

²⁰ A Hyalaa bə zərkəə dzəti hidī zhinikəmə Ndə sləkəmmə Yesəw kwa kwəli. Dzəghwa mba'a məniy ndə ndəghwə shiy tsa dikə tsa, ta ndəghwəpə, sa nzana mba'a mətiy tə ghwəmmə. Ma sa shəkəshi

13:16 13:16 Gal 6:10; Flp 4:18 13:17 13:17 Ezhek 3:17; SləniKY 20:28-31; 1Kwər 16:16 13:18 13:18 10:22; Rm 15:30; 2Kwər 1:12; SləniKY 24:16 13:20 13:20 zərkə: 12:14; Rm 5:1; 2Kwər 13:11; sla kiri: 8:6; miymiy: 9:12

miymiy ciy, mba'a Hyala slati kiri tsa 'war'war tsa, ta kwa ndimndim lə ghwəmmə. ²¹ Kəətītəŋwəy Hyala, a ghwəy mbəə għeranta sləni wəzə na dī na. Ghənzə ghənzə Hyala də'wə ghən tsa nzə dza naa ghəra naa təbanta va sləni wəzə na mbə ghwəmmə lə bərci Yesəw *Kəristəw kwərakwə. Dzəti Yesəw Kəristəw kə mbəzliy fə shəndəkə, ta pa' kwa ndimndim. *Amin.

Kwa kərnī gəzə kwəma lə səkwəpə

²² A ngwarməhira, ə cə'wəŋwəy ya, zləbatim kwəma na lə vəshi mbə nefer ghwəy. Sa nzanay, kwəmaa dzaa mətəhətəŋwəy bərci ta nəw kwəma Hyala na. Ma kwəma tsasliŋwəy ya na mbə zliya nay, kwəma biti naw.

²³ Ə dfe gəzarŋwəy, a ghwəy mbəə sənay, nanay, a məndi pəlay zəməmmə Timəte kwa fərshina. Mba'a kə dzaa tsəhəy tikə vəghee taŋtaŋəy, ghəy li dza naa dza ghala pətsa dzee vaa mađi ta nighəŋwəy.

²⁴ Səkwətəram mbəzliy 'waŋwəy kwal gwanashi, mba'a mbəzli mbə nəw kwal Hyala gwanashi. Mbə səkwəŋwəy na ngwarməhimmə tə hidī ka Itali kwərakwə.

²⁵ Məntəŋwəy zhəhwər tsa nzə Hyala gwanarŋwəy ki. Tiba kərayee, nza ghwəy nza.

Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw Kəristəw
Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw Kəristəw New
Testament

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 1 Jun
2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3